

Isten terepe a lehetetlenben kezdődik

Beszélgetés Lackfi János költővel,
apával, nagypapával

Nem sokunknak van olyan ismerőse, aki a hatodik gyermeke születése előtt már nagypapa lett. Nem sokan ismerünk olyat sem, aki édesapja nevével született, aztán szakmai okok miatt megváltoztatta a vezetéknevét. Aki egy szemlélődő imában annyira beleélhette magát Szent József alakjába, hogy szinte belülről tapasztalta meg a betlehemi utat és a születés élményét. Lackfi Jánost kérdeztük az apaságról a Szent József-évben, amit Ferenc pápa 2020. február 8-án, a Boldogságos Szűz Mária szeplőtelen fogantatása ünnepén hirdetett meg, és amely 2021. december 8-ig tart.

– Oláh Jánosként született. A szintén író és költő édesapja ugyanezt a nevet viselte. Amikor Ön tizenhat-tizenhét évesen publikálni kezdett, megváltoztatta a nevét. Hogyan élte ezt meg?

– Sőt, még a nagypapám is Oláh János. Az irodalomban nincs olyan, hogy ifjabb Oláh János és népi zenekara. Filológiai zavaró, ha ugyanazzal a névvel indul az ember, mint az apja, és még ugyanazt a hivatást is műveli.

(Folytatás a 8. oldalon)

Fotó: Merényi Zita

Ülésezett a püspöki konferencia

Negyvenmillió forinttal segítik a venezuelai egyházat

A Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) október 5-én és 6-án megtartotta őszi rendes ülését. A püspökök testülete a szokást követve idén ősszel is kihelyezett ülést tartott, amelynek ezúttal a Mátraszentimre-Bagoly-írtáson található Stella Katolikus Egyházi Üdülő adott otthont. Az MKPK döntéseiről Tóth Tamás titkár számolt be október 7-én Budapesten, a testület székházában.

A megújult Stella üdülőt az ülést megelőző napon Erdő Péter bíboros, esztergom-budapesti érsek áldotta meg az MKPK tagjainak, valamint Semjén Zsolt miniszterelnökhelyettesnek és Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkárának jelenlétében.

A sajtótájékoztató elején Fritzné Tőkés Éva, az MKPK Sajtószolgálatának vezetője

sok szeretettel köszöntötte az újságírókat, akik több mint egy év után vehettek részt püspökkari sajtótájékoztaton.

A pandémia miatt legutóbb tavaly ősszel került erre sor.

(Folytatás a 3. oldalon)

Akihez negyvenhat év után is visszajárnak a hívek

Esterházy László 70 éves

Nemesi származása miatt családját osztályidegennek bélyegezték az ötvenes években. Korán felismerte a hivatását, és szolgálatának hosszú évtizedei alatt mindig derűvel fogadta a körülményeket, meglátta az adódó lehetőségeket. Esterházy Lászlót, a máriaremetei kegyhely igazgatóját kérdeztük az életéről hetvenedik születésnapján.

– Születésnapja alkalmából az egykori szemináriumi társai köszöntötték, együtt ünnepeltek szentmisét. Így megmaradt a barátság?

– Évfolyamtársaimmal 1975-ben szenteltek pappá minket. Havonta nyolcan-tízen összegyűlünk, mindig másnak a plébániáján. Én kezdeményeztem ezt, hogy védjük magunkat a be-

gubózástól. Az évtizedek alatt komoly barátsággá alakult a kapcsolatunk. Elmondjuk a zsolozsmát, elfogyasztunk egy egyszerű ebédet, és beszámolunk egymásnak arról, hogy kivel mi történt. Öröme, élmények, kérdések, a lekipasztorkodásban mindig felmerül valami. Ha valaki beteg, kisegítjük.

– Apai – Esterházy – és anyai – Teleki – részről is történelmi családba született. Milyen szerepe volt ennek az életében?

– Az ősi Esterházy családnak négy ága van, a mi családunk a cseszneki ág. Apai részről rokonságban állunk a Széchenyi-ekkel, nagyanym édestestvére volt Széchenyi Zsigmond, a nagy afrikai vadász.

(Folytatás a 11. oldalon)

Az evangélium globális hirdetéséről

Sajtóapostolok találkoztak
Győrben
7. oldal

Az angyalok tapsáért

A hit és a sport
kapcsolatáról
rendeztek konferenciát
Budapestben
9. oldal

A Szentszék is jelen van Dubaiban, a világkiállításon

12. oldal

Bizalom Istenben, aki soha nem csap be

Rózsaeső-imaest Lisieux-i Szent Teréz útján

Október első hétvégéjén, október 2–3-án a Nyolc Boldogság Közösség ismét megrendezte a Lisieux-i Szent Teréz emléknapjához kötődő Rózsaeső-imaest a budapesti Örökimádsásteplomban. Az imaest előadója és a szentmise főcelebránsa Béri László Renátó OCD volt, aki az önanonosság és a lelki gyermekiség összefonódásáról beszélt.

Milyen sokan vágyunk egy olyan feltétel nélküli bizalmon, gyermeki ráhagyatkozáson alapuló istenkapcsolatra, amilyen Lisieux-i Szent Teréz életében jelen volt. Azonban gyakran elfelejtünk két dolgot. Az egyik: rajtunk múlik, hogy milyen a kapcsolatunk Istennel.

A másik, hogy Kis Szent Teréz sem így született, hosszú fejlődés eredménye az, ahová rövid életében eljutott a hitben.

(Folytatás a 5. oldalon)

Ne legyünk képmutatók, ne hordjunk álarcot!

Augusztus 25-én a Szentatya folytatta a Galata-levélről megkezdett katekézissorozatot. Elmékedésének – a Gal 2,11.14 alapján – a következő címet adta: A törvény veszélyei. Ferenc pápa teljes katekézisének fordítását adjuk közre.

Testvéreim, jó napot kívánok!

A galatáknak írt levél egy igencsak meglepő tényről számol be. Mint hallottuk, Pál azt mondja, hogy szemrehányást tett Kéfásnak, azaz Péternek az antiochiai közösség előtt, mert nem volt helyes a viselkedése. Mi történt, ami olyan súlyos volt, hogy Pálnak ilyen keményen kellett rászólnia Péterre? Talán Pál túl messzire ment, túl nagy teret adott természetének, és nem tudott uralkodni magán? Látjuk majd, hogy nem erről, hanem ismét a törvény és a szabadság közötti kapcsolatról van szó. Amire újra és újra vissza kell térnünk.

Amikor a galatáknak ír, Pál szándékosan említi ezt az epizódot, mely évekkel korábban Antiochiában történt. Emlékeztetni akarja e közösségek keresztényeit, hogy semmiképpen sem szabad hallgatniuk azokra, akik a körülmetélés szükségességét hirdetik, mert különben „a törvény alá” esnek, annak minden előírásával együtt. Ne feledjük, hogy ilyen fundamentalista prédikátorok jöttek oda, zavart keltettek, és elvették a közösség békéjét is. A Péterrel szembeni kritika tárgya az asztalnál tanúsított magatartása volt. Egy zsidó számára a törvény tiltotta, hogy nem zsidókkal étkezzen. De maga Péter, egy másik alkalommal, elment Cezaréába, Cornelius százados házába, bár tudta, hogy ezzel megszegi a tör-

sával – egy kicsit így, egy kicsit úgy, vagyis nem egyértelműen, nem áttetszően – akaratlanul méltatlan megosztottságot keltett a közösségben: „En tiszta vagyok... én ebbe az irányba megyek, nekem így kell cselekednem, ezt nem lehet...”

Dorgálásában Pál egy olyan kifejezést használ – és itt van a probléma lényege –, amely lehetővé teszi számunkra, hogy beelássunk reakciójának lényegébe: képmutatás (vö. Gal 2,13). Sokszor találkozunk ezzel a szóval: képmutatás. Azt hiszem, mindannyian értjük, mit jelent. A keresztények törvénytisztelete vezetett ehhez a képmutató magatartáshoz, amely ellen az apostol erősen és eltökélten fellépni kíván. Pál egyenes jellem volt – számos hibája, szörnyű természete ellenére is. Mi a képmutatás? Mit értünk azon, amikor azt mondjuk: „vigyázz, mert az illető képmutató”? Mi a képmutatás? Azt mondhatnánk, félelem az igazságtól. A

képmutató fél az igazságtól. Színlel ahelyett, hogy őnmaga lenne. Mintegy kimaszkírozza a lelkét, mesterkelten viselkedik, tőle idegen magatartásformákkal él: nem az igazságot mutatja. „Félek úgy viselkedni, amilyen vagyok, és ezekkel a magatartásformák-

kal eltakarom magam.” A színlelés elveszi a bátorságunkat, hogy nyíltan kimondjuk az igazságot, és így könnyen kibújunk azon kötelezettség alól, hogy mindig, mindenhol és mindennek ellenére kimondjuk azt. A színlelés fél-igazságokhoz vezet. A fél-igazságokkal való élés pedig színlelés: mert az igazság vagy igazság, vagy nem igazság. De a fél-igazságokkal való élés hamis viselkedésmód. Mint mondtam: színlel ahelyett, hogy őnmaga lenne, a színlelés pedig elveszi a bátorságot, hogy nyíltan kimondja az igazságot. És így kibújik azon kötelezettség alól – és ez parancsolat! –, hogy mindig az igazságot mondja, hogy minden-

hol és mindennek ellenére az igazságot kimondja. A képmutatás vírusa könnyen terjed olyan környezetben, ahol az interperszonális kapcsolatokat a formalizmus jegyében élik. Az a mosoly, amely nem szívből jön, az az erőlködés, hogy mindenkivel jóban legyünk, de senkivel sem igazán...

A Bibliában számos példát találunk a képmutatás elleni küzdelemre. A képmutatás elleni küzdelemre jó példa az öreg Eleázár esete, akit arra kértek, csináljon úgy, mintha megenné a pogány isteneknek áldozott húst, hogy megmentse az életét: tegyen úgy, mintha megette volna, de valójában nem eszi meg. Vagy tegyen úgy, mintha megenné a disznóhúst, miközben a barátai készítették neki egy másikat. De az istenfélő férfi így válaszolt: „Életkoromhoz nem illik a képmutatás. Meg aztán sok fiatal azt hinné, hogy a kilencvenestendős Eleázár pogány lett. Képmutatásom és rövid, mulandó életemhez való ragaszkodásom félrevezetné őket, koromra meg ségnyent és gyalázatot hozna” (2Mak 6,24–25). Ez a tiszteség: nem lépni a képmutatás útjára. Milyen szép ez a rész a *Szentírásban*! Érdemes elgondolkodnunk rajta, hogy meg szabaduljunk a képmutatástól! Az evangéliumok is több olyan helyzetről beszámolnak, amikor Jézus keményen megdorgálja azokat, akik kívülről igaznak tűnnek, de belül tele vannak hamissággal és gonosszággal (vö. Mt 23,13–29). Ha lesz ma egy kis időtök, keressétek meg *Máté evangéliumának* 23. fejezetét, és nézzétek meg, hányszor mondja ott

Jézus: „képmutatók”, „képmutatók”, „képmutatók”, és fel is tárja, miben áll a képmutatás.

A képmutató olyan ember, aki színlel, hízeleg és becsap, mert álarcot visel, és nincs bátorsága szembenézni az igazsággal. Emiatt képtelen az igazi szeretetre – a képmutató képtelen szeretni –, pusztán önmagának és önzően éli; és nincs ereje arra, hogy áttetszően megmutassa a szívét. Sok olyan helyzet van, amelyben előfordulhat a képmutatás. Gyakran a munkahelyen bújik meg, ahol az ember igyekszik barátságosnak tűnni a kollégákkal szemben, miközben a versengés oda vezet, hogy hátba szúrja őket. A politikában nem szokatlan, hogy képmutatókat találunk, akik kettős életet élnek a köz- és a magán-szféra között. Különösen vizsztatásztító a képmutatás az Egyházban, hisz sajnos van képmutatás az Egyházban is, sok a képmutató keresztény és a lelkipásztor. Mindig emlékezzünk az Úr szavaira: „Így beszéljétek inkább: az igen igen, a nem nem. Ami ezenfelül van, a gonoszról való” (Mt 5,37). Testvéreim, gondoljunk ma arra, amit Pál elítél, és amit Jézus is elítél: a képmutatásra! És ne féljünk igazmondók lenni: kimondani az igazságot, érezni az igazságot, igazodni az igazsághoz! Akkor leszünk képesek szeretni.

A képmutató képtelen a szeretetre. Ha az igazságtól eltérően cselekszünk, veszélynek tesszük ki az Egyház egységét, azt az egységet, amelyért maga az Úr imádkozott.

Fordította: Tózsér Endre SP
Fotó: Vatican News

Minden család hivatása az életszentségre szól

A Családok X. Világtalálkozójának imádsága

2022. június 22. és 26. között rendezik meg a Családok X. Világtalálkozóját Rómában, melynek mottója ez lesz: „A családi szeretet: hivatás és az életszentség útja”.

Szent II. János Pál pápa, akit a családok pápájaként is tisztelünk,

1994-ben írta meg a Gratissimam sá-ne kezdetű apostoli levelét és egyúttal megbízta a Családok Pápai Tanácsát az első világtalálkozó megszervezésével.

Szent II. János Pál pápa levelében külön is kitér az imádság jelentőségére: „Az imádság hatására Isten Fia közöttünk van: »Ahol ketten vagy

hárman összejönnek az én nevemben, közöttük vagyok«. [...] Nagyon jelentős, hogy éppen az imádságban és az imádság által fedezi föl az ember a legegyszerűbben és a legmélyebben a maga sajátos személyiségét: az emberi »én« az imádságban fogja föl a legkönnyebben személy voltának mélységét. Ez a családra nézve is érvényes, mely nemcsak a társadalom alapvető „sejtje”, hanem egész különleges személyiséggel is rendelkezik. Ez a maga első és alapvető megnyilvánulását és megerősítését akkor nyeri, amikor a családtagok a *Miatyánk* közös imádságában találkoznak. Az imádság megerősíti a család lelki összetartozását azáltal, hogy részesíti »Isten erősségében.«” (GRS 4.)

A korábbi találkozóktól eltérően a jubileumi, tizedik világtalálkozó kapcsán nemcsak Rómában, hanem az egész világon, egyházmegyei szinten is lesznek programok, kez-

deményezések. Az új megközelítés még inkább lehetőséget ad az összetartozás, a közös ünnep megélésére.

A világtalálkozó imája lelkipásztori eszköz, mely a felkészülés része, és segítséget nyújt abban, hogy a kihívások és nehézségek közepette is minden család meg tudja élni életszentségre szóló hivatását az Egyházban, főszerepet vállalva az evangelizációban, az élet és a béke szolgálatában, közösségben a papokkal és minden emberrel, éljenek bármely életállapotban.

Forrás és fotó: MKPK Családügyi Bizottsága

Mennyei, Szent Atyánk, itt állunk előtted, hogy dicsérjünk téged és hálát adjunk neked a család nagy ajándékáért.

Imádkozunk hozzád a házasság szentségében megszentelt családokért, hogy mindennap újra felfedezzék a kapott kegyelmet, és mint kicsiny családegyházak tanúságot tudjanak tenni jelenlétéről és Krisztusnak az Egyház iránti szeretetéről.

Imádkozunk hozzád azokért a családokért, amelyek nehézségeken, szenvedésen, betegségen vagy csak általad ismert megpróbáltatásokon mennek keresztül: támogasd őket, és add, hogy felismerjék a megszentelődésnek azt az útját, amelyre hívod őket, hogy megtapasztalhassák végtelen irgalmadat, és új utakat találjanak a szeretetben való növekedésre.

Imádkozunk hozzád a gyermekekért és a fiatalokért, hogy találkozhassanak veled, és örömmel válasszák azt a hivatást, amelyet kigondoltál számukra; imádkozunk hozzád a szülőkért és a nagyszülőkért, hogy tudatában legyenek annak, hogy ők a te atyai és anyai szeretetednek a jelei a gyermekeiről való gondoskodásban, akiket testben és lélekben rájuk bízol; és imádkozunk hozzád a testvériség megtapasztalásáért, melyet a család a világnak ajándékozhat.

Add, Urunk, hogy minden család meg tudja élni életszentségre szóló hivatását az Egyházban, főszerepet vállalva az evangelizációban, az élet és a béke szolgálatában, közösségben a papokkal és minden életállapottal. Áldd meg a családok világtalálkozóját! Ámen.

Ülésezett a püspöki konferencia

Negyvenmillió forinttal segítik a venezuelai egyházat

(Folytatás az 1. oldalról)

Ahogy arról korábban mi is beszámoltunk, Ferenc pápa a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus és budapesti látogatása kapcsán köszönőlevelet küldött Veres András püspöknek, az MKPK elnökének. Az olasz nyelvű levél magyar fordítását Tóth Tamás olvasta fel a sajtótájékoztatón.

Az MKPK titkára elmondta azt is, hogy a *Római Miskönyv* legújabb magyar nyelvű kiadását az Istentiszteleti és Szentségi Fegyelmi Kongregáció augusztusban hagyta jóvá, jelenleg a kiadás nyomdai munkálatai folynak. Örömteli újdonság lesz a könyvben, hogy az összetartozás jeleként helyet kapnak benne határon túli egyházmegyéek ünnepei is, mely kezdeményezést a környező országok püspöki konferenciái is örömmel támogatták.

A püspökök áttekintették a Ferenc pápa által meghirdetett, 2021 és 2023 között tartandó szinódus feladatait. A világ egyházmegyéiben október 17-én elkezdődő, és a Vatikánban 2023 őszén befejeződő szinódusból a katolikus hívek világszerte kivesszik a részüket. A szinódus segíti a katolikus identitásunk elmélyítésében, és abban, hogy az Egyház életében és feladataiban a hívek nagyobb részt vállaljanak – hangsúlyozta Tóth Tamás.

Szeptember 19. és 22. között Varsóban négynapos konferenciát szervezett a Kiskorúak Védelmének Pápai Bizottsága és a Lengyel Püspöki Konferencia Közös küldetésünk Isten gyermekeinek védelme címmel. Húsz országból érkeztek püspökök, papok, rendi előjárók és a gyermekvédelem témájában jártas szakemberek. A Magyar Katolikus Egyházat a Marton Zsolt püspök vezette népes delegáció képviselte. A konferencia imádságos légkörében előadások és csoportmunkák zajlottak, ezek tematikája, a teológiai és történelmi reflexió segítette a résztvevőket, hogy a gyermekvédelem témájáról minél hatékonyabban tudjanak együtt gondolkodni. A konferencián részt vevő egyházak között egy, a helyi tapasztalatokra épülő együttműködés indult, ami a későbbiekben a jó gyakorlatok cseréjét segítheti elő.

A püspökök tájékoztatót hallgattak meg a katolikus Digitális Tan-

könyvi Felület kialakításáról. A katolikus tananyag fejlesztése keretében a Katolikus Pedagógiai Intézet (KaPI) által jóváhagyott, a tankönyvlistán szereplő, bárki számára választható katolikus kiadású történelem- és irodalomtankönyvek és azok okostankönyv-változatai októbertől már elérhetők a gimnáziumok és a technikumok részére. Az ezekhez kapcsolódó digitális felület a *kattan.hu* honlapon hozzáférhető az érdeklődők számára. A felületen többek között papíralapú tankönyvek digitálisan kiegészített változatai találhatók, amelyek a pedagógusokat az oktató-nevelő munkában, a diákokat pedig az egyéni aktív tanulásban segítik. A pedagógusok számára regisztrációt követően tanári kézikönyvek és adatbank is elérhetők. A felületre római, illetve görögkatolikus hittankönyvsorozat is felkerül majd.

A testület börtönlelkészi vezető kinevezéséről is döntött. A pozíció ellátásával Berta Tibor dandártábornokot, tábori püspököt bízták meg.

A püspökök újabb három évre meghosszabbították Török Csaba atya tévéreferensi megbízatását.

A konferencia döntött arról is, hogy Baltazar Enrique Porras Cardozo bíboroson keresztül 40 millió forintnyi összeggel támogatja a nehéz helyzetben lévő venezuelai egyházat. A bíboros, aki Mérida érseke és a Caracasi Főegyházmegye apostoli adminisztrátora, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus vendégeként látogatott hazánkba. Tóth Tamás elmondta: amint ismeretes, a dél-amerikai ország súlyos gazdasági problémákkal küzd, az ország szociális rendszere gyakorlatilag összeomlott. Az évek óta tartó venezuelai válság mostanra annyira ellehetetlenítette az életet, hogy emberek sokasága hagyja el az országot. A kilátástalannak tűnő helyzetben nyújt segítséget az Egyház fizikailag és lelkileg, hiszen a mindennapi megélhetés is problémát okoz. A Venezuelában tapasztalható válság közepette a fópásztor sosem mulasztja el, hogy fel-emelje szavát az elesettekért.

A konferencia döntésének értelmében a testület Pro Cultura Christiana díjat adományoz Bráda Tibor festő- és üvegművésznek. Bráda Tibor hazánk keresztény öntudatának erősítésére rendelte művészi munkásságát. Számos magyar katolikus

templomban alkotta meg például a magyar szentek panteonját, illetve a Magyar Képzőművészeti Egyetem tanáraként oktatta a jelen és jövő művészgenerációját. Reformátusként művein keresztül a katolikus-protestáns párbeszédet is segíti.

Tóth Tamás tolmácsolta a püspökök testületének köszönetét mindazoknak, akik személyi jövedelemadójuk egyházi 1 százalékaival a Magyar Katolikus Egyház szolgálatát támogatták. Az egy százalékról történő rendelkezés a konkrét segítsé-

gen túl azért is nagyon fontos, mert az Egyházhhoz való tartozásunk jele – tette hozzá.

*

A szinódus menetével kapcsolatban Tóth Tamás újságírói kérdésre elmondta, hogy az egyházmegyei szakaszhoz a Vatikán által kiadott negyvenoldalas dokumentum, a *Vademecum* című bevezető útravaló nyújt vezérfonalat. Ezt az utóbbi hetekben magyar nyelvre is lefordították és az egyházmegyéek rendelkezésére bocsátották. A dokumentum kijelöl főbb szempontokat, de meghagyja az egyes egyházmegyéek és az azt vezető fópásztorok lelkipásztori szabadságát, hogy azokra a szempontokra, amelyeket fontosabbnak találnak, jobban odafigyeljenek. Október 9-én nyitják meg hivatalosan a szinódust Rómában, és minden egyházmegyében október 17-én kezdődik meg az egyházmegyei szakasz. Ennek 2022 áprilisáig kell lezárulnia, a helyi egyházaknak eddig kell eljuttatniuk válaszaikat a püspöki konferenciáknak, amelyek alapján

aztán elkészül majd az úgynevezett Instrumentum Laboris. A következő szakasz 2023. március végéig a kontinentális összejövetel lesz, amelynek a végén minden kontinens önálló záródokumentumot fogalmaz meg; ezt követi majd zárószakaszként 2023 októberében a Vatikánban rendezendő szinódus.

A gyakorlatban mit jelent a helyi tapasztalatokra épülő együttműködés a gyermekvédelem témájában? – kérdezte egy másik újságíró. Az MKPK titkára válaszában hangsú-

„Féléves mentori képzésen vagyunk túl, ezt követően szeptemberben indult be az intézményekben maga a program, a mentorok találkoztak az operatív vezetőkkel.” Elég sok olyan dolog van az iskolákban, amit a pedagógusok hamarabb vesznek észre, mint bárki más, a projekt révén próbálnak segítséget nyújtani az egyes intézményeknek, hogy ezen a valóban nagyon széles spektrumú skálán hogyan lehet segíteni a gyermekeket és más sérülékenyeket. Tóth Tamás kiemelte: Marton Zsolt püspök az MKPK ülésén arról számolt be, hogy a varsói konferencia nagy konklúziója, hogy a gyermekvédelmi felelősöknek akár országos, akár nemzetközi szinten intenzívebb kapcsolatban kell lenniük egymással, hogy még inkább tökéletesítsék azt a rendszert, amelynek célja a gyermekek védelme. A püspöki testület titkára újabb kérdésre megerősítette, hogy az említett jelzőrendszerek valamennyi magyar egyházmegyében működnek, mindenütt van gyermekvédelmi felelős.

(Emberségesen, irgalommal, de el kell számolni – nyilatkozta a *Magyar Kurír*nak a varsói konferenciát követően Marton Zsolt, az MKPK családreferens tagja.)

A *Magyar Kurír* felvetette, hogy a jövőre esedékes népszámlálás egy olyan lehetőség, amelynek révén a hívők – az adójuk 1 százalékaának felajánlásához hasonlóan – megmutathatják a társadalom számára az Egyházhhoz való tartozásukat. Megkérdeztük, hogyan kívánják megszólítani azokat a megkeresetteket, akik nem követik annyira a mindennapokban a Katolikus Egyházat, hogy ők is vállalják katolikuságukat. Az MKPK titkára elmondta, a népszámlálásra mint eseményre már korábban is készültek, hiszen a koronavírus-járvány miatt csúszott át 2022-re, különben már a szokásos módon lezajlott volna. „Természetesen ezzel kapcsolatban is vizsgáljuk azokat a lehetőségeket, hogy hogyan tudunk több embert megszólítani” – mondta el Tóth Tamás, hozzátéve: azért is fontos az Egyházhhoz való tartozásunk deklarálása, hogy nemzeti és nemzetközi szinten is jelezzük létünket és identitásunkat.

Agonás Szonja
Fotó: Lambert Attila

Lelki erőmű is

Erdő Péter áldotta meg a megújult Stella Katolikus Egyházi Üdülőt Mátraszentimrén

Az egyházi fenntartású megújult szállást Erdő Péter bíboros, prímás áldotta meg október 4-én, hétfőn a Mátraszentimréhez tartozó Bagolyirtáson. Az eseményen jelen volt Veres András, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke és a testület tagjai, valamint Semjén Zsolt miniszterelnök-helyettes és Soltész Miklós, a Miniszterelnökség egyházi és nemzetiségi kapcsolatokért felelős államtitkára.

A Stella üdülő az 1950-es években, a kommunista hatalomátvételt követő vészterhes időszakban mintegy menedékkül szolgált az egyháziak részére. A mostani felújítás tervezésekor ezért nem is volt kérdés, hogy nem bontják le az épületet, hanem inkább egy új épületrésszel bővítették.

A Stella üdülő megáldásakor Erdő Péter bíboros arról beszélt, története van a háznak. Mint ahogy régen, így most is a testi-lelki felüdülést szolgálja, de a feladat ilyenkor is ugyanaz, pihenés közben is találkozni Krisztussal. A középontban Jézus személye áll, és ebben a létesítményben is azért található kápolna. Ő hitünk és életünk

kapunk. Szolgálja ezt ez a ház is. „Hálás és örvendező szívvel kérjük Isten Fiát, az ég és

a föld urát, aki ember lett és köztünk lakott: maradj velünk, Urunk!” – imádkozta a

bíboros beszéde végén a jelen lévő püspökökkel.

A legnehezebb időkben, az üldöztetés idején is működni tudott – egyfajta lelki erőműként – ez az üdülő – kezdte beszédét Semjén Zsolt. A KDNP elnöke, miniszterelnök-helyettes azt mondta, a kormány elkötelezett az egyházi épületek megújítása mellett, ennek pedig több oka is van. Az első az, hogy Szent István óta az a magyar történelemnek a tanulsága, hogy ami jó az Egyháznak, az jó az országnak, és ami jó az országnak, az jó az Egyháznak. Tehát mi soha nem az Egyház és az állam szembeállításával

mellett voltunk, mégpedig azért, mert az Egyháznak küldetése van a társadalomhoz, amit az államnak fel kell

ismernie és el kell ismernie. És az Egyháznak, ennek a szolgálatnak a támogatása az, amikor megfelelő módon megújulnak az egyházi épületek, és büszke vagyok arra, hogy ezalatt a tíz év alatt több mint háromezer templomot tataroztak ki az alapoktól a tetőzetig az egész Kárpát-medencében, emellett pedig kb. százötven új templomot is építettek – hívta fel a figyelmet Semjén Zsolt.

A köszöntőbeszéd után közös imádsággal folytatódott a program.

A megújult Stella üdülőközpontban huszonöt szoba és egy lakás található, a 21. századhoz méltó, modern kiszolgáló-létesítményekkel: gondozott udvarral, tűzrakó hellyel, wellness-részleggel. A beruházás teljes egészében kormányzati támogatással valósult meg.

Forrás: Debnár Ádám/
Egri Főegyházmegye
Fotó: Botár Gergely/
Miniszterelnökség

A BIBLIA ÜZENETE

Az elsők és az utolsók

Mk 10,35–45

Jézus evangéliuma sok kérdést új fénytörésbe helyez: megváltozik a szavak értelme, az értékek rendje, s az ember meghívást nyer arra, hogy másként gondolkozzon. Az ország befogadásához el kell sajátítanunk egy merőben új és sokszor látszólag megbotránkoztató logikát, ami szembefordul a beidegződésekkel, melyek a mindennapjainkat vezérlik. A Mesternek ez az „átfordító”, mentalitásváltó felhívása szüntelenül visszatér a hegyi beszéd boldogságmondásaitól kezdve egészen a kereszten kimondott utolsó szavakig.

A mai evangéliumban szintén ezzel szembe-sülünk. János és Jakab a dicsőség vágyától fűtve előjogokat, kedvenceket megillető kegyajándékokat kér a Messiástól. Számukra ez a beteljesülés, a siker záloga. Jézus azonban a kehely említésével egyértelműen átemeli őket a szenvedés és az áldozat logikájába, abba a rendbe, ahol nem az élet megkoronázása, a megszerzés és a birtoklás a cél, hanem éppen ellenkezőleg: az odaajándékozás, az elvesztés. Ennek a gondolatmenetnek lezárása a végkövetkeztetés: az elsőnek és utolsónak lenni kategóriái felborulnak, az uralom és a szolgálat e világban megszokott összefüggése felbomlik, s az élet megnyerése, illetve elvesztése éppen az ellentétét mutatja annak, amire ösztönösen vágyunk.

Minek vagyunk a szemtanúi? Az evangéliumi tanítás összezavarja a dolgokat? Éppen el-

lenkezőleg: a bűn az, ami zavart keltett, s mi olyannyira hozzászoktunk ehhez a torzult világhoz, hogy nem is akarunk változtatni rajta. Számunkra ez így természetes, így jó. Mi az erőben hiszünk, és nem a gyöngeségben – de emiatt elfelejtjük a gyöngédség, a szeretet nyelvét is. Mi birtokolni és uralni akarunk – és ennek következtében a kisajátítás, az elnyomás, a kegyetlenség rendszereit tartjuk fenn. Mi a nagyságra vágyunk, aziránt vagyunk tisztelettel – s ez meg is látszik a minket körülölelő valóság arcán: kizsákmányolás, visszaélések sora, hatalmaskodás üti fel a fejét mindenütt.

A szenvedő, keresztre feszített Jézus valóban prófétai jel és Megváltó. Őbenne látjuk a másikat, az Istentől akart utat. Őbenne találunk rá a gyöngeség erejére, az ajándékozás és az önküiresítés gazdagságára, a kicsinység nagyságára. Ő tényleg megvált minket a bűn rendszereitől és belénk ivódott rossz mintázataitól. Hogy milyen a világ, ahol a mi logikánk győz, látjuk borzalmas halálában, és látjuk társadalmaink elferdüléseiben, környezetünk pusztulásában. Ugyanakkor az evangéliumból, hűsvét hajnalának fényében már látunk egy másik világot is. Csak annyit kell tennünk, hogy hozzuk mellé a személyes döntésünket.

Török Csaba

GÖRÖGKATOLIKUS LELKISÉG

A Szent Liturgiáról (42.)

„Figyelmezzünk” – hangzik el a papi felszólítás immár nyolcadik alkalommal a Szent Liturgiában, mint minden különösen fontos mozzanattal kapcsolatban. Itt, utoljára, a szent színek egyesítése előtt éneklí a pap (vagy ha van diakónus, akkor ő vezeti be ezzel a pap utána következő szavait). A cselekményben és külső megnyilvánulásában, de még inkább tartalmában fontos rész ez a Liturgiában. A liturghikon ezt írja elő: az áldozópap „mélyen meghajlja magát. Két kezével a diszkosz fölé emeli az Úr testét, és fennhangon mondja: Szentség a szenteknek”. Felmutatja tehát a pap az Úr testét, mint ahogy a római katolikus szentmisében is történik. Fontos különbség azonban, hogy nálunk még a szent színek egyesítése előtt teszi ezt.

Az áldozásra hívás előzetes formáját jelenti ez a felszólítás: „Szentség a szenteknek.” A Szentséget, magát a szent színekben jelen lévő Jézus Krisztust akarja nyújtani a pap a híveknek. A „szenteknek”, vagyis azoknak kínálja, akik kegyelmi állapotban, a szentség állapotában vannak. A páli levelekben gyakran ta-

lálkozhatunk azzal, hogy a keresztényeket szenteknek hívja az apostol. Nyilvánvalóan azért, mert nemcsak elfogadták Jézus Krisztus tanítását, hanem annak megfelelően is élnek. Itt azonban nagyon megrendítő mondat ez. A Szentséget a „szentek” kapják meg. Ezért ténylegesen megrendülve szól a nép éneke: „Egy a szent, egy az Úr, Jézus Krisztus, az Atyaisten dicsőségére. Amen.” Valóban, az egyedüli igazi szent maga a mi Urunk és Üdvözítőnk! És most arra méltat minket, hogy részesedhessünk belőle. A szentáldozásban ténylegesen, valóságosan magunkhoz és magunkba fogadjuk őt!

A nép éneke alatt „a pap megtöri az áldozati bárányt, kereszt alakban a diszkoszra helyezi”. Ime, a kenyértörés! Amiről az eucharisztikus liturgia a legősibb elnevezését kapta (ApCsel 20,7). A pap mélyértelmű – csendesesen mondott – szavai pedig kiemelik a cselekmény jelentőségét: „Megtöretik és megosztatik az Isten Báránya, az Atyának Fia, ki megtörhető, de meg nem osztható, ki mindenkor eledelül szolgál és soha el nem fogyasztható, ki a

benne részesülőket megszenteli.” Erdemes a mondat minden szavát külön-külön át-gondolni, mert megváltásunk egésze benne van, mély teológiai tartalommal övezve. Ezt fejezi ki a pap által mondott zárórész is: „A Szentlélek hitének teljessége.”

Miközben pedig ezt mondja, elvégzi, amit a liturghikon előír: „az áldozati bárány felső részével (amin a keresztpécstől az IC, vagyis a Jézus név rövidítése van) a kehely fölétt keresztet jelez s azt a kehelybe bocsátja”. Ezzel történik a szent színek egyesítése. Éppen úgy, mint a római katolikus szentmisében, csak ott egyszerűbb formában, a szentostya egy darabkáját töri le a pap és bocsátja a kehelybe. A jelképes cselekmény értelme ugyanaz. Az atyák tanítása szerint a szent színek egyesítése azt jelképezi, hogy a valóságos testi halált halt Üdvözítő teste a feltámadásában egyesült a lelkével. Így tehát a szentáldozásban a valóságos, az élő, a feltámadás dicsőségén átment Jézus Krisztus szent Testét és szent Vérért fogadjuk magunkhoz.

Ivancsó István

SZENTMISEKOMMENTÁR

A homília

„A homília a liturgia szer- ves része, és igen ajánlatos, hiszen a keresztény élet szükséges tápláléka. A homília fejtsse ki vagy a szentírási olvasmányok egy-egy szempontját, vagy az ordinárium, illetve a napi mise valamelyik szövegét, szem előtt tartva az éppen ünnepelt misztériumot, illetve a hallgatók sajátos szükségleteit.” (A római misekönyv általános rendelkezései 65.)

A vasárnapi és az ünnepi szentmisék elmaradhatatlan része a prédikáció, szentbeszéd vagy görög eredetű szóval *homília*. Ez a szentmisén részt vevő valamely klerikusra – püspök, pap, diakónus – bízott feladat. A prédikációt mondó felszentelt személy annak jele és eszköze a gyüleke-

zetben, hogy amit hallunk, az az Egyház apostoli hitéből fakad. Tehát nem pusztán személyes megfontolásait és belátásait osztja meg az egybegyűttekkel, hanem a Szentlélek vezetésével csatornája lesz annak az elevenítő hitnek, ami az első pünkösd, az apostolok igehirdetésének kezdete óta hangzik fel a keresztény gyülekezetekben, s hív megterésre és követésre.

A homília alapját mindig a felolvasott szentírási szakaszok jelentik, ezeket értelmezi az igehirdető. De táplálják a szentbeszédet a nap liturgikus szövegei, valamint az éppen megült ünnep sajátos misztériuma is. Középpontja az élő Krisztus, a gyülekezetnek és az egyénnek hozzá fűződő élő kapcsolata, megváltásunk. Az

igehirdető fontos felelőssége, hogy ne süllyessze beszédét a pusztá moralizálás szintjére, ne egy erkölcsösöz beszéljen az ambótlól, hanem hallgató-ságában éppen azt az Krisztus- és Isten-kapcsolatot tudja felszítani, elérhetővé tenni, hitelesen megmutatni, ami megterésre és követésre indít. Minden, a keresztény életmódra vonatkozó, egyébként fontos felhívás, prófétai szó, ami a homíliában elhangzik, csak ebben a kapcsolatban értelmezhető.

Végül jó, ha a homília megteremtí a kapcsolatot azzal, ami következik, tehát átvezet az Eucharisztia ünneplésébe. Hiszen Jézus úgy tanít, hogy cselekszik, önmagát adja értünk.

Fehérváry Jákó OSB

A HÉT SZENTJE

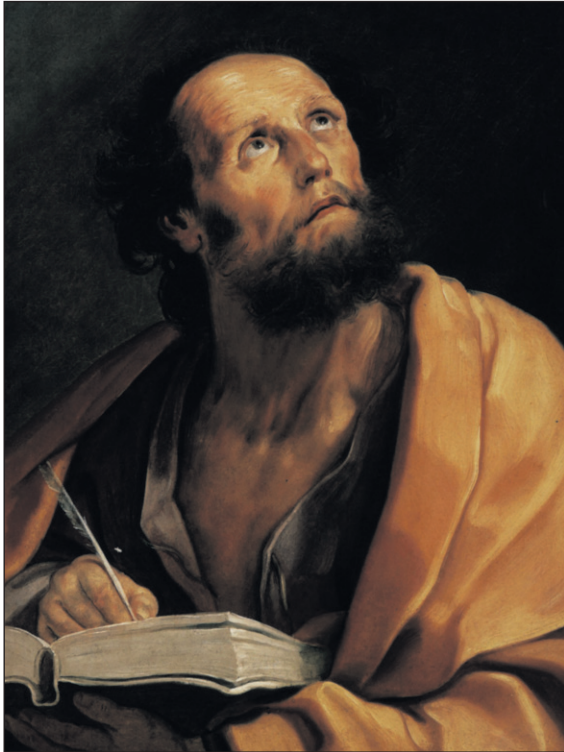
Szent Lukács

Október 18.

Lukácstól két szentírási könyv, egy evangélium és az *Apostolok cselekedetei* birtokában vagyunk, ennek ellenére jóformán semmit sem tudunk meg róla. A kolosszeieknek írt levél záradékából tudjuk az eredeti foglalkozását, mert Pál ezt írja: „Köszönt beneteket Lukács, a kedves orvos” (Kol 4,14).

Az *Apostolok cselekedetei* alapján joggal feltételezzük, hogy Antióchiában nőtt fel, és orvosként is ott működött. Nagyon tájékozott ugyanis a város és az antióchiai keresztények ügyeiben. Minden jel arra mutat, hogy pogány ifjúként Barnabás és Pál tanítványaként ismerkedt meg az evangéliummal, majd útra kelt, hogy utánajárjon mindannak, amit Krisztusról hallott. Találkozhatott még Máriával, a tanítványokkal és Jézus által meggyógyított betegekkel.

A pogány Lukácsra nagy hatással volt az a felismerés, hogy a próféták jóvendölései szerint Sionból jön a törvény, és Jeruzsálemből sugárzik szét az egész világra az üdvösség. Simeon hálaimájában felcsendül az egyetemesség gondolata – ezt az imát csak Lukács írta le az evangélisták közül: Ez a gyermek „világosság a pogányok megvilágosítására és dicsőség

a te népednek, Izraelnek!” (2,32).

Amikor az első missziós útról Pál és Barnabás visszatért Antióchiába, beszámolójuk lényege az volt, hogy Isten általuk a pogányok előtt is kitérte a hit kapuját (ApCsel 14,27). Ebből a beszámolóból nagy vita kerekedett, mert a mózesi törvény mellett kardoskodók azt követelték, hogy a pogányokat előbb tegyék zsidóvá a körülmetéléssel. A döntést a jeruzsálemi zsinat hozta meg, felmentvén a pogányokat e kötelezettség alól.

Pál leveleiből

tudjuk, hogy Lukács

fogságában ott volt mellette, közvetlenül a vértanúsága előtt is: „Démász elhagyott a világ kedvéért, és Tesszalonikába ment, Kreszensz Galáciába, Titusz meg Dalmáciába. Csak Lukács van velem” – írja az apostol Timóteusnak (2Tim 4,9-11).

A hagyomány úgy tudja, hogy Lukács Pál vértanúsága után Achájában, Dél-Görögországban működött püspökként, majd – valószínűleg Patara városában – ő is vértanú lett. Maradványait 357-ben vitték Konstantinápolyba.

A hagyomány szerint festő is volt. Neki tulajdonítják a római Maria Maggiore-bazilikában őrzött Mária-képet. A képről szóló legenda történetek egyike szerint Márton pápa, aki vitában állt Róma városának polgári vezetőivel, egy alkalommal a kép előtt misézett és áldoztatott. Nem sejtette, hogy az áldozók között van valaki, aki a ruhája alatt tört szorongat, azzal a szándékkal, hogy amikor ő odalép, megöli. Abban a pillanatban azonban, amikor a szent ostyát odanyújtotta a férfinak, hirtelen meglevenedett a Mária-kép, ránézett a merénylőre, aki ettől a pillantástól megvakult, így a pápa megmenekült.

Lukács mint evangélista hangsúlyozza, hogy a Megváltó orvos is, aki a beteg emberiségnek gyógyulást hozott a megváltással. A *Legenda Aurea* szerint maga a *Lukács-evangélium* is gyógyít, mégpedig háromféleképpen: sebeket gyógyít azáltal, hogy a megtört szívűeknek a megváltást hirdeti; erősít azáltal, hogy elmondja az örömhírt; és megőriz az újabb romlástól azáltal, hogy útmutatást ad az isteni törvényekről.

L. K.

OKTÓBER 17., ÉVKÖZI 29. VASÁRNAP – MISSZIÓS VASÁRNAP (Antiochiai Szent Ignác püspök és vértanú, Rudolf, Rezső) – Iz 53,10–11 (A Megváltó szenvedéseinek gyümölcse az üdvözültek nagy száma.) – Zsid 4,14–16 (Járuljunk bizalommal a kegyelmet adó Istenhez!) – Mk 10,35–45 vagy Mk 10,42–45 (Az Emberfia azért jött, hogy szolgáljon, és életét adja váltságul üdvösségünkért.) – **Zsolozsma:** I. zsoltárhét – **Énekrend:** Ho 227 – EE 589, Ho 227 – EE 143, Ho 127 – EE 580, Ho 292 – EE 243. OKTÓBER 18., HÉTFŐ – SZENT LUKÁCS EVANGÉLISTA ÜNNEPE (Jusztusz) – 2Tim 4,9–17b – Lk 10,1–9. OKTÓBER 19., KEDD – De Brébeuf Szent János és Jogues Szent Izsák áldozópapok és társaik

vértanúk vagy Keresztes Szent Pál áldozópap emléknappja (Nándor) – Róm 5,12.15b 17–19.20b–21 – Lk 12,35–38.

OKTÓBER 20., SZERDA – Szent Vendel remete emléknappja (Irén, Vitálsz) – Róm 6,12–18 – Lk 12,39–48.

OKTÓBER 21., CSÜTÖRTÖK – Boldog IV. Károly király emléknappja (Orsolya, Zsolt, Solt, Celina) – Róm 6,19–23 – Lk 12,49–53.

A hét liturgiája

B év

Bizalom Istenben, aki soha nem csap be

Rózsaső-imaest Lisieux-i Szent Teréz útján

(Folytatás az 1. oldalról)

Éppen ezért rá és az összes többi szentre se úgy gondoljunk, mintha fentről néznének le ránk. Hiszen valamennyien megérteneink minket, mivel ugyanazt az utat járták be, amit mi most. S végül megtalálták az életük célját is.

Ezek köré a gondolatok köré épült Béri László Renátó előadása és prédikációja az idei Rózsaső-imaesten és az azt követő szentmisén. A kármelita szerzetes beszéde elején megpróbálta megfejtetni Kis Szent Teréz titkát, ami miatt ekkora tömeg imádkoznak hozzá, vesznek részt a tiszteletére tartott imaesten, liturgiákon.

Természetesen az egyik titok a sok-sok csoda, vagyis a kérések meghallgatása. Anna egy évvel ezelőtt vett részt az imaesten. Akkor volt várandós a harmadik gyermekével, s már a terhessége 39. hetében járt, azonban a baba csak nem akart megfordulni. „Rohamosan telt az idő, és alig öt perc maradt a közbenjáró imákból. Aztán sikerült letennem a kérésemet, és hatalmas megkönnyebbülést éreztem. Elértem a nyugalmat azzal, hogy azt tudtam mondani, a gyermekemmel és a szüléssel kapcsolatban minden úgy legyen, ahogyan Isten akarja. Az ő kezébe raktam az életünket. Másnap reggel nyolckor mentünk a kórházba, és bár a kisbabám nem fordult meg, a nyugalmat, amit kértem Kis Szent Terézről, megkaptam. Az orvos gyorsan, komplikáció nélkül megfordította, a szülés pedig áldott volt és szép” – mondta tanúságtételében a háromgyerekes anyuka.

Bár kétségtelen tény, hogy a közbenjáró imáknak és a csodáknak fontos szerepe van Kis Szent Teréz népszerűségében, ám a szónok szerint a másik titok, hogy olyan szent volt, aki fejlődni tudott. Hozzánk hasonlóan ő is kereste a helyét, a célját, a hivatását az Egyházban, a világban. Ki vagyok én? Hol van az én helyem? Mi az én utam? – gyakran tesszük fel

magunknak ezeket a kérdéseket. Béri László Renátó előadásában kitért arra, hogy a célnak mindig az önzonosságra, az igazi én megtalálására kell fókuszálnia. „Milyen sokszor akarunk olyanok lenni, amilyenek nem vagyunk, de nem is leszünk soha. A reális vágyképeink motiválnak, de a hamisak egyre jobban eltaszítanak a valódi életcéltől, attól a helytől, ami nekünk rendeltetett a világban.

Az igazi én lényege, hogy nem másolni akarok valakit, nem akarok más lenni, mint ami valójában vagyok. Ha pedig önzonos tudok lenni, akkor végeredményként elérek

nak felismerését, s ebben a pillanatban meg is találta a helyét a világban.

„Mélyen össze vagyunk kötve, testvérek. S ha minden tag a saját helyét tölti be az Egyházban, a világban, az kihát a többiekre is” – emelte ki előadásában Béri László Renátó, aki szerint ahhoz, hogy Kis Szent Teréz példáját követni tudjuk, s eljussunk az önzonossághoz, három dolgot kell megtennünk: megszeretni önmagunkat, feloldani magunkban az ellenállást, és nem hasonlítgatni magunkat másokhoz.

Kis Szent Teréz neve mellett minden írásban találkozhatunk a „lelki

A jelenlévők leírták az Úristennek címzett kéréseiket

oda, hogy jelen tudok lenni a pillanatban, amit Isten nekem szánt” – fogalmazott előadásában a kármelita szerzetes, hozzátéve, hogy ezzel igenis sokat adunk a családunknak, a környezetünknek és a közösségnek is. Majd részletet olvasott fel Kis Szent Teréz feljegyzéseiből, melyek pont arról szóltak, hogyan küzdött ő maga is a hamis képekkel, s kereste a célját, olykor olyan nem reális vágyképekben is, mint a papság. Végül elfogadta az igazi énjét, amitől megnyugodott, s naplójában úgy fogalmazott, hogy a szeretet biztosan az az út, amely az Istenhez vezet. „Anyámnak, az Egyháznak a szívében szeretet leszek” – jegyezte le saját hivatását

gyermekség” kifejezéssel. Fontos megérteneink, hogy ez nem egyenlő az infantilizmussal. A lelki gyermekesség együtt jár a fejlődéssel, a tisztulással, a változással, amelyen a szentek is végimentek. Megtalálni a hivatásunkat nemcsak azt jelenti, hogy húsz-harminc évre megtervezzük az életünket. „Azt jelenti, hogy jelen tudunk lenni az igazi énünkkel, nem kalandozni el a gondolataink” – mondta már szentbeszédében a szónok, majd így folytatta: „A lelki gyermekesség nem azt jelenti, hogy vissza kell fejlődünk a gyerekes személyiség életszakaszába. Pont ellenkezőleg. Azt jelenti, hogy az előttünk álló életszakaszhoz kell felnőnünk.

A lelki gyermekesség nem más, mint a kiegyensúlyozott, bölcs felnőtt személyiség elérése, amelyhez változáson keresztül vezet az út. A fejlődésre, változásra Isten hív minket, de az többnyire fájdalommal jár, ami félelmet szül bennünk. Hogy mennyire voltunk képesek kimozdulni a saját kényelmi zónánkból, és elindultunk-e a fejlődés útján, azt a saját istenképünkön tudjuk a legjobban nyomon követni. Vajon eljutottunk már a lelki gyermekségig és addig az istenképig, amelyet Jézus ki nyilatkoztatott a számunkra? Vagy megragadtunk az infantilizmusban, ahol Isten, akár a Mikulás, vagy büntet, vagy jutalmaz?

A lelki gyermekséget alapvetően két dolog jellemzi. „Az egyik, hogy jelen tudok lenni a mostban, ahogyan a gyermekek tudnak jelen lenni egy-egy játékból. A másik, hogy megvan az az ösbizalom az életben, amely a gyermekkoromban volt jellemző. Bízom abban, hogy majd megetetnek, ha éhes vagyok, és kivesznek a kiságyból, ha rosszat álmodom. Felnőttként ez azt jelenti, hogy bizalmam van abban, hogy va-

laki válaszol a kéréseimre. Bízom Istenben, mert tudom, hogy ő soha nem csap be, és az ő szeretetében nincsen ott a »ha« – zárta prédikációját Béri László Renátó.

Az imaesten az előadás mellett, ahogyan korábban, úgy most is több tanúságtétel is elhangzott, melyek mind-mind olyan csodákról szóltak, melyek a Kis Szent Teréznek címzett kéréseket tartalmazó levelek megírása után történtek. Csodás gyógyulásokról és az igazi lelki társ megtalálásáról is hallhattunk történeteket. Ezért nem volt meglepő, hogy az imaest alatt ez alkalommal is megtelt az Örökimádás-templom és az oltár előtt kihelyezett, a kéréseket gyűjtő kosár. De talán nemcsak az a fontos, hogy miben kértük Kis Szent Teréz közbenjárását, hanem az is, hogy mit vittünk magunkkal haza mi az estéből. Elég bátrak leszünk-e ahhoz, hogy megvizsgáljuk a saját istenképünket, s ha kell, a változás mezsgyéjére lépünk, bízva Istenben, az ő akartában...?

Baranyai Enikő
Fotó: Lambert Attila

A szeretet cselekedetei hitelesítik az evangéliumot

Karitászünnep Kazincbarcikán

A kazincbarcikai Don Bosco Sportközpontban mutatott be szentmisét Ternyák Csaba egri érsek a Katolikus Karitászs ünnepségén, október 2-án, melyet abból az alkalomból tartottak, hogy a szeretetszolgálat alapításának 90., újjáalapításának 30. évfordulóját ünnepli.

Árvai Ferenc, az Egri Főegyházmegyei Karitászs igazgatója köszöntötte a kettős évforduló alkalmából tartott programon megjelenteket.

Köszönetet mondott Ternyák Csaba egri érseknek mint a karitászs legfőbb támogatójának a jelenlétért és a sok segítségért. Köszöntötte még Fülöp Attila államtitkárt, a kaszai és szepesi karitászs igazgatóját, akik együttműködő partnerei a főegyházmegyei szervezetnek.

Ternyák Csaba érsek szentbeszédében a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus jelmondatára – „Minden forrásom belőled fakad” (Zsolt 87,7) – utalva rámutatott: most itt vagyunk a forrásnál, az Eucharisziánál. A szentmisében Jézus Krisztust ünnepeljük, neki adunk hálát és tőle kérünk segítséget az előttünk álló évtizedekhez.

A Szentatya arra emlékeztetett bennünket, hogy merítsünk bátran ebből a forrásból, és ha már egyszer merítettünk, adjunk belőle azoknak, akik szomszajnak. A világban rengeteg szomszaj van – nem-

csak azért, mert az ivóvíz-készleteket tönkretettük, van egy másfajta szomszaj is, ami ott él az emberekben, és ezt Jézus Krisztus evangéliuma és az Eucharisztia tudja csillapítani.

A szomszaj csillapítását segíti a tevékeny szeretet gyakorlása, mely a karitászmunkatársak s mindannyiunk sajátos hivatása.

Az evangélium hirdetését, a szentségek erejét az hitelesíti a világ előtt, amit a szeretet cselekedeteivel képesek vagyunk megvalósítani. Ezt értik, látják, felfogják az emberek, ez csillapítja leginkább a szomszajot.

A jelenlévőkhöz fordulva Ternyák Csaba érsek úgy fogalmazott: Ti vagytok az élő evangélium! Ti vagytok azok emberek, akik az evangéliumot próbáljátok hitelesen megélni azokban a közösségekben, ahol dolgoztok és tevékenykedtek.

Bátorítalak benneteket arra, hogy legyetek hűségesek ebben a segítő munkában! Karoljátok fel a rászorulókat, abból a forrásból, amiből ti is isztok, merítsetek a rászorulóknak is.” Jézus Krisztus ebben példa számunkra, aki nem azért jött, hogy neki szolgáljanak, hanem hogy ő szolgáljon.

Legyünk jó emberek Szent Erzsébet, Teréz anya, Boldog Batthyány-Strattmann László és a többi segítő szent mintájára! – tette hozzá az érsek.

A szentmise végén Árvai Ferenc úgy fogalmazott: hála van a szívében, mert a Katolikus Karitászs lehet Jézus szíve, keze, lába. Ehhez kell az égi segítség, melyben most meg erősödhetnek a jelenlévők.

Forrás:
Egri Főegyházmegye
Fotó: Szent István
Televízió/
Vozáry Róbert

Isten ígését vitte közel az emberekhez

Tarjányi Béla professzorért mutattak be gyászmisét

Szent Jeromos ünnepén, szeptember 30-án a budapesti Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban mutattak be szentmisét Tarjányi Béla biblikus professzor lelki üdvéért, aki hosszas, türelemmel viselt betegség után augusztus 28-án tért haza a mennyei Atyához. Tarjányi Béla atyát szeptember 15-én Kecskeméten a családi sírba helyezték örök nyugalomra.

Tarjányi Béla, amíg betegsége engedte, maga is a Teréz-templomban szolgált élete utolsó éveiben. Az ünnepnek megfelelően az oltár mellé helyezték az általa és munkatársai által fordított és kiadott Káldi-Neovulgáta egy díszes példányát. Efölött egy fény-

A budapesti gyászmisén részt vettek az általa alapított és vezetett Szent Jeromos Katolikus Bibliatársulat tagjai, volt tanítványai és paptestvérei, valamint hívei, akiket ebben a templomban és a Vörösmarty utcában lelkipásztorként szolgált.

menes Gábor nagykovácsi plébános, Csepregi Róbert pilismaróti plébános és Lakatos Bence szentendrei káplán. Szolgálatot végeztek szintén volt tanítványai, Bársony Árpád és Rónaszéki János diakónusok.

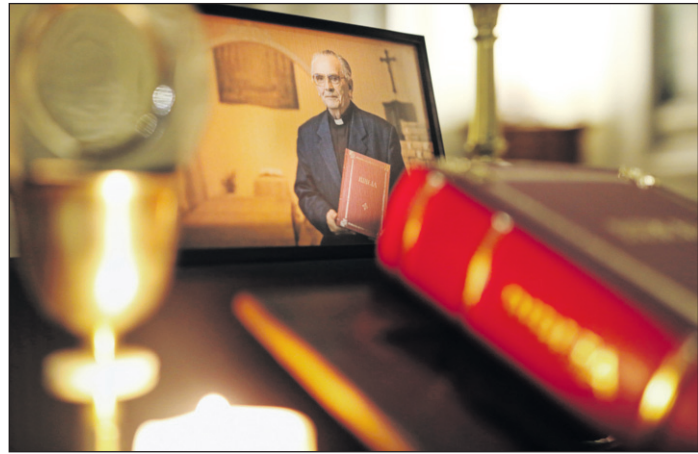
A szentmise végén Horváth Zoltán felidézte, hogy élete utolsó hónapjaiban Tarjányi Béla atya készített egy videót, melyet elküldött az ismerőseinek. Ebben kifejezi, hogy végtelenül hálás nekik, többször ismétli, hogy nekik köszönhet mindent.

Mi pedig most azért vagyunk itt, hogy az Istennek köszönjük meg őt, az emberi, papi és tanári életét.”

Horváth Zoltán elmondta, hogy Béla atya összegyűjtötte a videóra kapott válaszokat, melyek tulajdonképpen életének összegzését adják. Megsejtette ezekből, mit jelentett ő az embereknek, és ez nagy ajándék volt számára a szenvedés idején. Ezt az életet vitte Isten színe elé, ahol örök boldogságra talál.

„Béla atya, köszönjük az életedet, Isten veled, és Isten-nél találkozunk” – búcsúzott paptársától Horváth Zoltán atya.

**Vámossy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita**

kép Béla atyáról, melyen éppen ezt a Bibliát tartja a kezében. A díszes Szentírás mellett a kehely és a paténa, amivel itt misézett.

A szentmise főcelebránsa Horváth Zoltán plébános volt. Vele együtt mutatta be a legszentebb áldozatot Kocsis Imre biblikus professzor, Ke-

Diakónusszentelést ünnepeltek Balkányban

Szocska A. Ábel nyíregyházi megyéspüspök diakónussá szentelte Szabó Csaba Pétert október 3-án a Szabolcs-Szatmár-Bereg megyei Balkányban, az Urunk színeváltozása görögkatolikus templomban.

Minden Szent Liturgiában imádkozzuk és kérjük az ekténia (könyörgés) szavaival: „Hogy ezen egész napot tökéletesen, szentül, békességben és vétek nélkül töltsük el!” Mindennap kérjük, de vajon megéltük-e mindezt?

Szabó Csaba Péter hipodiakónus a szentelése előtti percekben azt a megbízást kapta püspökétől, hogy vegye komolyan az imádságban elhangzó, isteni mérce szerinti feladatokat, s legyen tökéletes, szent, békességes és vétek nélküli. A nem könnyű feladathoz gyakorlati útmutatót is adott Szocska Ábel püspök: tökéletesen szolgálni leginkább úgy lehet – Áthoszi Paisziosz atya bölcsessége alapján –, ha a szolgálat és az életünk is szép: szépen beszélünk, eszünk, viselkedünk stb. Törekednünk kell, hogy minél szebben, tisztábban éljük életünket.

Amikor békétlen a szívünk, olvashatjuk a 22. zsoltárt is – tette hozzá Szocska Ábel. „A nyugalom vízéhez terel, és felüdíti lelkemet.” Merjük rábízni magunkat Krisztusra – mondta a főpásztor, hiszen csak az lesz nyugodt és békességes, aki Istenre hagyatkozik; s aki ráhagyatkozik, azt megsegíti Krisztus. „Oly sok hajó elsüllyedt már az élet tengerén, de a bárka, amelyben Jézus ül, nem süllyed el.”

Szocska Ábel püspök a diakónusszentelések alkalmával szokása szerint nem csak a szentelése előtt álló fiatalemberhez szól. Szentbeszédében megszólította Csaba atya feleségét is, aki e szolgálatban támogatója kell hogy legyen diakónus férjének.

A diakónusszentelési szertartásra Szabó Csaba Pétert egykori papnövendéktársai és nevelői is elkísérték: Martos Levente Balázs, a

budapesti Központi Papnevelő Intézet rektora; Szuromi Szabolcs Anzelm OPraem professor ordinarius, a Pázmány Péter Katolikus Egyetem Kánonjogi Tanszékének vezetője, a Kánonjogi Posztgraduális Intézet elnöke; Depaula Flavio korábbi nunciusi titkár.

Az oltár körül számos meghívott római és görögkatolikus lelkipásztor lehetett tanúja a szentelésnek. Többek között a házigazda, Jaczkó Sándor parókus, aki évekkal ezelőtt elsőáldoztatója volt ebben a templomban az újszentelt diakónusnak.

Az első sorokban azok a fogyatékkal élő gyermekek és hozzátartozóik foglaltak helyet, akiket Szabó Csaba atya évről évre segített a Szent Damján-táborban.

A szertartás után Gáncz Tamás diakónus, irodaigazgató olvasta fel a megyéspüspök rendelkezését, mely szerint az újszentelt Szabó Csaba Péter diakónus a továbbiakban Balkányban végez szolgálatot.

**Szöveg és kép: P. Tóth Nóra
Forrás: Nyíregyházi Egyházmegye**

Hitoktatók Veni Sancte-szentmiséje Győrben

Veres András megyéspüspök október 2-án a Nagyboldogasszony-székesegyházban az egyházmegye hitoktatóinak mutatott be Veni Sancte-szentmisét, szolgáltuk gyümölcseiért és a rájuk bízottakért. Koncelebrált Böcskei Győző, a székesegyház plébánosa; Balázs Tamás, a Szent Imre-templom plébánosa, az egyházmegyei hitoktatási szervezet igazgatója; Kovács Gergő Vilmos soproni templomigazgató, iskolalelkész.

„Bármit tesztek, mindent az Úr Jézus nevében tegyetek!” – idézte Szent Pál apostolt Veres András győri megyéspüspök a szentmise elején. A főpásztor hangsúlyozta: a hívó ember Jézus nevében akarja szolgálatát végezni, bárhová állította is a Gondviselés. Naponta átéljük, hogy Isten nélkül sok esetben semmire sem lennénk képesek. Kérjük Isten áldását arra a szolgálatra, amelyre meghívott bennünket, hogy lelkiismeretesen, teljes odaadással tudjuk végezni a tanév folyamán.”

Szentbeszédében Veres András püspök az Istentől kapott hivatásról elmélkedett.

Szent Pál rómaiakhoz írt levelében ez áll: a hit hallásból ered. Ez azt feltételezi, hogy kell, aki hirdesse az evangéliumot, hogy hit születessen az emberekben. Szükség van igehirdetőkre, akik elhivatottságból, Isten és ember iránti szeretetből végzik szolgálatukat.

Nemegyszer az érdektelenség falán kellene áthatolni egy-egy hittanórán. Ettől ne essünk kétségbe! Nem kell félnünk attól, ha zárt ka-

pukat találunk, maga Jézus is átélte ezt – buzdította a Győri Egyházmegye hitoktatóit a főpásztor. – Ha úgy érezzük, hogy a beíratott gyermekek között is van olyan, aki „a háta közepére” sem kívánja az egészet, vállaljuk ezt a keresztest. Nagyra kell értékelni, hogy szülei belső ösztönzésből fakadóan a hittant választották – ez még nagyobb odaadásra kell, hogy sarkalljon. Ez az Egyház missziós küldetéséhez kapcsolódik.

Ma Európa-szerte kirajzolódik: Egyházunknak legnagyobb gyengesége az, hogy hívó közösségeink nem képesek missziós lelkülettel élni. Pedig Jézus arra hívott minden megkeresztelt embert, hogy Isten országát hirdesse, akár alkalmas, akár alkalmatlan. Érezzük magunkat jól ott, ahol kihívás van! Valahol, szíve, lelke, személyisége legmélyén minden ember istenhívó, csak nem vallásos. A nyiladozó istenhívet segíteni kell növekedni; nemcsak a gyermekeknek kell ezt elérni, hanem szüleiknél is. A személyes istenélmény megtapasztalására kell segíteni a ránk bízottakat, hogy Isten ismerete mellett eljussanak az Istennel való személyes kapcsolatra is – mondta a megyéspüspök.

Isten minket is őrzőangyaloknak szán, hogy másokat segítsünk az üdvösség útján – folytatta gondolatmenetét Veres András. – Ember senkinek sem tud hitet adni, de Isten felé tudjuk vezetni mindenkinek az útját. A hitoktató feladata Istenről hitelesen, meggyőzően beszélni, szeretetét hitelesen feltárni másoknak. Ebben válunk az üdvösség szolgálóivá – hangzott el a győri megyéspüspök prédikációjában.

A szentmisét követően köszöntötték Császárné Salgó Magdolna hosszú évek szolgálata után nyugdíjba vonuló tatai hitoktatót. Veres András püspök arra kérte, hogy ezután imáival segítse azokat, akik a mindennapi hitoktatói feladatokat látják el.

**Forrás és fotó:
Győri Egyházmegye**

Küldetésed van! Éled?

Ifjúsági találkozó volt Szegeden

Október 2-án ismét Szent Gellért Ifjúsági Találkozót rendezett a Szeged-Csanádi Egyházmegye, immár 45. alkalommal, amelyen most mintegy kétszáz fiatal vett részt. A programnak – a korábbi évekhez hasonlóan – a szeged-alsóvárosi ferences templom, valamint a Karolina Általános Iskola és Gimnázium adott otthont.

Az idei programot, amelynek témája a küldetés volt, Serfőző Levente, az egyházmegye ifjúsági referense nyitotta meg közös imával. Az imádság során a fiatalok egy olyan nyilat ragasztottak a mellkasukra, amely a szívük felé mutatott és a nap mottóját idézte: „Küldetésed van! Éled?” A szervezők ezzel a motívummal is azt erősítették a fiatalokban, hogy Jézus őket is személyes küldetésre hívta el.

A délután közös kézműveskedésre invitálták a fiatalokat. A szentmise felajánlása imájában magasba emelték a puzzle-darabokat, ezzel is kifejezve a Jézusban megélt egységet. Ezt követően flashmobon vehetett részt az ifjúság, amelyet hatalmas lelkesedés és ujjongás fogadott. Minden résztvevő együtt táncolt és énekelt az ferences templom

ken elhangzottakat, valamint megosztották egymással, milyen gondolatot visznek haza magukkal a találkozóról. Délután közös kézműveskedésre invitálták a fiatalokat. A szentmise felajánlása imájában magasba emelték a puzzle-darabokat, ezzel is kifejezve a Jézusban megélt egységet. Ezt követően flashmobon vehetett részt az ifjúság, amelyet hatalmas lelkesedés és ujjongás fogadott. Minden résztvevő együtt táncolt és énekelt az ferences templom

kvadrumjában. A nap szentmisével zárult, amelyet Brendan Amanso kisteleki káplán celebrált. Brendan atya szentbeszédében Ferenc pápa emberközelségére hívta fel a figyelmet. Abban erősítette meg a fiatalokat, hogy a Szentatya nem azt hangsúlyozza, hogy mennyire bűnösök vagyunk az életünkben, hanem azt, hogy Isten a mi tökéletlenségünk ellenére is szeret bennünket, és ezzel együtt hív el mindnyájunkat egy életre szóló küldetésre.

A szentmisén a Szegedi Katolikus Egyetemi Lelkész-ség zenekara, a Lelkes Zenet-

am szolgált.
**Forrás: Szeged-Csanádi Egyházmegye
Fotó: Kiss Gergely**

Az evangélium globális hirdetéséről

Sajtóapostolok találkoztak Győrben

Tizenkilencedik alkalommal gyűltek össze a magyarországi egyházközségi lapok és honlapok szerkesztői, ezúttal Győrben. A Magyar Kurír által szervezett és a Magyar Katolikus Újságírók Szövetsége (MAKÚSZ) égisze alatt megrendezett országos találkozót a kezdetekkor Veres András győri megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) elnöke kezdeményezte médiapüspökként. Október 8. és 10. között most ő és egyházmegyéje voltak az esemény házigazdái.

Veres András a győri székesegyházban a résztvevőknek bemutatott szombati szentmisén hangsúlyozta: a keresztény embernek alapvetően boldognak kell lennie, hiszen az örömhír hordozója.

Fantasztikus, hogy mód van az evangélium globális hirdetésére – fogalmazott a győri főpásztor a Brenner János Hittudományi Főiskola dísztermében tartott előadásában, amelyben az Egyház mai kommunikációs kihívásait taglalta. Az MKPK elnöke felhívta a figyelmet arra, hogy nem szabad félni a modern kommunikációs eszközöktől; ha már adattak, élnünk kell velük. Jézus is használná őket, ha ma élne. Nem biztos, hogy ezt elsődlegesen a papoktól kell elvárunk – persze, akinek közülük sajátos hívása van az elektronikus kommunikációra, az tegye. De a világiak nagyszerűen el tudják látni ezt a szolgálatot a papok mellett. Ugyanakkor nem elég, ha valaki technikailag ért a kommunikációhoz. Szükség van a teológiai tudásra, illetve teológiát végzett papra, szakértővel való kapcsolatra is, hogy az esetleges kérdéseket ő tisztázza.

A sajtó sokszor folklorista közönségnek tekint minket, keresztényeket, azt firtatja, milyen szokásaink vannak mondjuk húsvét vagy karácsony táján, de a mélységekbe nem igazán akar lehatolni. Eppen ezért

nem elégedhetünk meg a felszínes hírközléssel. Meg kell mutatnunk a dolgok mélyét is – figyelmeztetett Veres András.

A püspök szerint invazív kommunikációra kell törekedni, jöllehet az Egyházat oly sokszor védekező kommunikációra kényszerítik, provokálják. „Amikor a Katolikus Egyház kommunikációjának felelőse voltam, arra törekedtem, hogy mi tematizáljuk a kommunikációt. Hétről hétre, hónapról hónapra előre kell menni, hogy a mai kor emberének kérdéseire próbáljunk válaszolni.”

Veres András szerint a vallásos újságíróknak sokszor óriási előnyük van a világiakkal szemben, mert tudják, mit miért és kiért tesznek, míg a világi kommunikáció képviselői sokszor csak úsznak az árral, ezért is lehet náluk „uborkaszegzon”. „Amit írunk, az mértékadóvá válik” – hangsúlyozta a püspöki konferencia elnöke, hozzátéve, törekednünk kell arra, hogy nyelviileg is mértékadóvá váljunk. Ebben segíthet az Útmutató egyházi kifejezések helyesírásához című gyűjtemény, ami 2006-ban jelent meg az MTA Nyelvtudományi Intézete és katolikus szakemberek együttműködésének gyümölcseként a Szent István Társulatnál.

Minden embert meg akarunk szólítani, sem politikai hovatartozás, sem nem, sem társadalmi rang, sem bőrszín nem lehet kizáró ok – jelentette ki a győri megyéspüspök. – Ha valaki az Egyház ellenében ír, azt is szeretjük. „Nem az a feladatunk, hogy haragudjunk a bűnösre, hanem hogy »helyreszeressük«” – tette hozzá a püspök Szalézi Szent Ferenc szavait idézve. Veres András szerint a sajtó munkatársaitól nem is kell elvárunk mást, csak korrektséget. Próbáljunk lépéseket tenni azért, hogy a világi médianál dolgozó újságírók közül minél többeket bevonjunk a köreinkbe – kérte az előadó. Azt javasolta, hogy ajánljunk nekik témákat, és tegyünk a belterjesség ellen.

A szakmai és lelki jellegű találkozó október 8-án délután a Kisalföld szerkesztőségében tett látogatással vette kezdetét. Werner Krisztina főszerkesztő-helyettes mutatta be az egyik legrangosabb vidéki napilap történetét. Fénykorában az újság még a Népszabadság példányszámát is meghaladta százezres darabszámával. Az internet betörésével a Kisalföld nyomtatott példányszáma visszaszorult, de ma is nagyon jelentős az olvasótábora mind a nyomtatott orgánumnak, mind a kisalfold.hu-

nak. A magát kulturális újságíróként meghatározó Werner Krisztina úgy látja, nagyon fontos, hogy hiteles, szakszerű tájékoztatás jelenjen meg az egyházi eseményekről, s ezt ő igyekszik is kézben tartani. November elsejétől pedig egy református újságíró érkezik majd a szerkesztőségbe, akinek a munkájára nagyon számítanak ezen a területen. A sajtóapostolok találkozásának résztvevői belekóstoltak a pénteki lapzártá hangulatába, majd megtekintették a nyomdát, ahol a Kisalföld mellett többek között a szlovákiai napilapot, a Pravdát is nyomják.

A mintegy harminc sajtóapostol, akik az ország minden tájáról érkeztek, sőt a határon túlról is, az este folyamán jobban megismerkedtek egymással. A plébániai lap- és honlapszerkesztők mellett több egyházmegye sajtómunkatársa és az MKPK Sajtószolgálatának munkatársai is részt vettek a programon.

A szombati napon a szentmise és Veres András előadása után a Győri Egyházmegye sajtóirodája mutatkozott be Kálmán Imre irodagazgató vezetésével. A résztvevők a belső és a külső kommunikáció nehézségei mellett megismerhették az egyházmegyei honlap felépítését és működését. A híreken felül az egyes plé-

bániák elérhetőségei is megtalálhatók a weboldalon, amely az egyházi dokumentumok közreadását is lehetővé teszi. Mindez egy regisztrációt igénylő felületen érhető el a plébániák számára. Ennek köszönhetően lehetőséget nyílik például a plébániák leltárának digitalizálására is. Kozma Mária bemutatta az egyházmegye kiadványait, majd a korábban nyomtatott formában, egy ideje pedig az interneten frissülő tartalmakkal jelentkező Hitvallás folyóirattal ismerkedhettek meg a résztvevők Jakab Gábor és Nemes Gábor jóvoltából. Németh Péter, az egyházmegye egyik fotósa egy-két fényképezési szempontra világított rá, hozzátéve: a fotóknak a marketing- és illusztrációs célok mellett dokumentációs szerepük is van.

Szombat délután a sajtóapostolok megtekintették a Káptalandomb (Collis sacer) több nevezetességét és az Apor Vilmosról szóló kataritikus interaktív kiállítást. Este Kuzmányi István, a Magyar Kurír és az Új Ember igazgató-főszerkesztője tartott élményszerű beszámolót Ferenc pápa budapesti és szlovákiai apostoli útjáról, amelyen a sajtódelegáció tagjaként a pápai repülőgépen utazva maga is részt vehetett. A közös vacsora után Sárasi-Szabó Kelemen perjel bemutatta a győri bencés perjel történetét, valamint a jezsuitából bencessé lett Loyolai Szent Ignác-templomot.

Vasárnap a Pápai Lajos nyugalmozott megyéspüspök vezette szentmisébe kapcsolódtak be a találkozó résztvevői, majd a Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus tudósításának szerkesztői munkálataiba nyújtott betekintést Agonás Szonja, a Magyar Kurír vezető szerkesztője. A találkozó kiértékeléssel ért véget. Ekor hangzott el Csermák Zoltán, a Duna tévé korábbi igazgatóhelyettese szájából az a gondolat, ami minden katolikus sajtósnaak jelmondata lehet: „Az ígét nemcsak hirdetni, ragozni is kell.”

Agonás Szonja
Fotó: Győri Egyházmegye

Belső ökológia

Belgiumban tartották a Justitia et Pax Europa Bizottság nemzetközi találkozóját

A Justitia et Pax Europa Bizottság nemzetközi találkozója október 1. és 4. között zajlott Belgiumban Belső ökológia – hogyan uraljuk a társadalmi és környezeti krízist? címmel, melyen a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia (MKPK) Caritas in Veritate Bizottságát Székely János püspök, a bizottság elnöke és Bánlaki Zsanett irodavezető képviselték.

A hétvége során három lépésben (meggondolás–megvitatás–cselekvés) esett szó a teremtésvédelem aktuális kérdéseiről. A technikai megoldások előnyeit és árnyoldalait Jean-Pascal Van Ypersele klímakutató mutatta be, felhívva a figyelmet arra, hogy jelentős változásokat lehet elérni környezettudatos építészeti módszerek támogatásával és alkalmazásával, az egyéni életstílus felülvizsgálatával és megváltoztatásával (műanyaghasználat, hús fogyasztás, autóhasználat csökkentése stb.).

Nicolas Van Nuffel a fiatalabb generáció lelkesedésének és munkásságának lehetőségére és fontosságára mutatott rá a teremtésvédelem területén.

A teremtésvédelmi teológia megalapozásához a Laudato si' kezdetű enciklika alap gondolatait vizsgálták, melynek mélyén a szemlélődés gyakorlatának újrafelfedezésére biztatott Johan Verstraeten professzor. A szemlélődő élet segít a jelenben megtapasztalni Isten működését és eljutni a másokért vállalt felelősség cselekedeteihez. Szóba került a klímaváltozás és az elvándorlás összefüggése, amely jelenleg is tapasztalható következménye a környezeti krízisnek.

Szombat délután a több mint harminc fős nemzetközi delegáció kisebb csoportokra osztva tanulmányi kirándulásokon vett részt, melyek során

különböző közösségi alapú projekteket ismerhettek meg.

Székely János püspök Leuvenben meglátogatott egy közösségi gazdaságot, amely úgy működik, hogy egy kö-

ményekből, zöldségekből, gyümölcsökből, tejtermékekből.

Liège-ben egy olyan hajléktalanszállóba, a Casa Betaniae-be látogattak el a résztvevők,

rülbelül ezer fős közösség minden tagja évi háromszázötven euró befizetésével fenntart egy gazda irányításával egy farmot, így szezonálisan naponta részesülhet a bioter-

ahol önkéntesek lakásotthonban együtt élnek hajléktalakkal, így segítve őket a családi közösségbe való visszailleszkedésben. A lakásotthont minden lakó havi bérleti díj-

ból tartják fent, amely az étkezés költségét is tartalmazza.

Brüsszelben bemutatott egy eszközkölcsonzót, amely egy könyvtárhoz hasonlóan működik, de nem könyveket, hanem jó minőségű szerszámokat és eszközöket lehet kölcsönözni, melyeket a tagok által befizetett éves díjból vásárolnak és tartanak karban. Két hétre lehet kikérni egy-egy eszközt, szerszámot, előzetes feliratkozás alapján.

Szintén Brüsszelben van az úgynevezett együttérzés háza, mely eredetileg egy templom, amit jelenleg menedékházként üzemeltetnek hajléktalanok és menekültek számára.

A tanulmányi kirándulás keretében a brüsszeli Studio Globóba is el lehetett látogatni, amely az élményalapú oktatásra mutatott példákat.

Másnap a csoportok beszélgettek a tanulmányi kirándulások tapasztalatairól, és közösen megfogalmazták nyilatkozatukat, majd szimboliku-

san elültették a „Laudato si' fáját”.

A bizottságok arra kérik az oktatási intézményeket, plébániákat, hogy folytassák az ifjúság érzékenyítését a környezettudatos életmódra, adjanak eszközöket, információkat, jó gyakorlatokat a kezükbe. A közösségi életben az együttérzés és másokért vállalt felelősség cselekedeteit valószínűleg meg kell erősíteni, hogy elsősorban ne a gazdasági haszon és nyereség motiválja őket, hanem tegyenek meg mindent a globális környezeti katasztrófa elkerülése érdekében.

A 2021 februárjában a járvány miatt elmaradt magyarországi találkozót 2022. február 25. és 27. között tartják meg Szombathelyen, Szent Márton, a szolidaritás és önzetlenség közös európai szentje szellemiségéhez kapcsolódva.

Forrás: MKPK
Caritas in Veritate Bizottság;
Justitia et Pax, Europa
Fotó: Bánlaki Zsanett

Isten terepe a lehetetlenben kezdődik

Beszélgetés Lackfi János költővel, apával, nagyapával

(Folytatás az 1. oldalról)

A névváltoztatás szakmai illedelmesség: névazonosság esetén a fiatalabb kitér az idősebb elől. Van, aki beteszi a nevébe az édesanya vezetéknévének kezdőbetűjét. Én romantikus, ifjonti lélekkel inkább a Lackfi nevet választottam, amire egy címerkönyvben bukkantam – bár az öcsém azt állítja, hogy ő találta nekem. Az akkori tizenhét éves, „krúdys” habitusomnak megfelelt ez a név: öltönyben, mellényben, nyakkendőt kötve jártam, még mandzsettagombom is volt. Édesapám addigra már letett egy életművet az asztalra.

– Beleszületett az irodalomba, átvette a szülei örökségét. Mit hoz a gyermekkori otthonból?

– Terhek és áldások is származnak abból, ha valakinek ugyanaz a foglalkozása, mint a szüleinek. Sok művész járt hozzánk gyerekkoromban, és a „szerelőaknából” ismertem az irodalmat. 1989-ben indítottak édesanyámék egy folyóiratot. Mi, gyerekek csomagoltuk a lapszámokat, karbantartottuk az előfizetői nyilván tartásokat, a korrektúrázásban is segédkeztünk. Később már fordítottam, és írtam is a lapba. Tízezer könyvünk volt a falon, szinte olvasógép voltam. Sokat köszönhetek annak, hogy otthonról hoztam az irodalmat, mert így jóval illúziótlanabban tudtam neki-vágni a szakmának, és gyakorlatiasabban, mint a fiatalok többsége.

De eleve gyakorlatias család voltunk: tartottunk tyúkokat, természetünk paradicsomot. Édesapám mellett megadatott az inaskodás élménye, ami azelőtt évszázadokon át természetes volt. Ha a tetőtér építette be, abban segédkeztem, máskor termésköböl falat raktunk a kertben. Egy nagymama vagy édesanya receptkönyvében nem értelmezhető az a kifejezés, hogy *érzésre*, csak akkor, ha láttuk, mit is jelent. Ugyanígy én is láthatam, édesapám mit hogyan csinál, mellette sok tudásra tehettem szert.

– Egészen megdöbbentem, amikor olvastam, hogy mindketőjük életében milyen fontos szerepet töltött be a cselgáncs. Ezt a sportot is tőle sajátította el?

– Édesapám dzsúdóedzőként tartott el bennünket, hiszen akkor az irodalmi pályán vagy népművelőként nem tudott elhelyezkedni. Priusza volt a rendszerben. Tizenöt évig én is cselgáncsoztam, és én is tartottam edzéseket. Édesapám volt a mesterem. Elmondta és megmutatta, melyik mozdulat milyen legyen. A sportból hoztam azt a szemléletet, hogy a dolgok nem maguktól mennek. Nem a múzsa csókol homlokon, nem tör ki belőlem az ihlet, hanem mindent be kell gyakorolni. Ha valaki, például Lionel Messi, zseni, abban benne van a tehetsége, de az is, hogy

tízezerszer rúgta rá a kapura a labdát abból a bizonyos szögéből. Az irodalomra is ez vonatkozik: csinálni, gyakorolni kell, „beidegzeni”.

– Édesanyja is költő. Erre a pályára szánták Önt?

– A szüleim harcostársak voltak. A rendszer által eltűntek, de parkolópályára szorítottak nemzedéki harcában él-

”

Meg kellett tanulnunk kezelni a kamaszkori problémákat is. Amikor beszélgetni akartak velünk, mindig rendelkezésre álltunk, elmondhatták azt is, ami kegyetlenül, rondán vagy igazságtalanul hangzik. Az édesapám érzelmi dolgokról nem szeretett beszélni, de megtanultam, hogy kell, ezt Simon fiammal is megtettem

tek. Mindketten a népi kultúra letéteményesének vallották magukat. Édesapám első generációs értelmiségi volt, a nagy-szüleim még gazdálkodó iparos emberek voltak. Édesanyám szülei pedig kertészek, de a nagyapám gyakorlatvezetőként dolgozott az egyetemen. A szüleim mindketten a kézkezés felől jöttek, ennek a tradícióját őrizték. Óvtak ettől a szakmától, és én sem íróként képzeltem el magam: operaházi tenorista szerettem volna lenni. Éneklek egy-két számot a Kalákával a *Hej, Kapolcsról fúj a szél* című CD-n, de a legutósebb fellépéseim a fürdőszobában zajlanak. Amikor úgy döntöttem, hogy írni szeretnék, először az édesanyámnak mutattam meg a verseimet. Ő régóta foglalkozik fiatalokkal, komoly nemzedék került ki a keze alól, mások mellett Térey János, Tóth Krisztina is. Amikor a kiválasztott húsz versről kikertem a véleményét, mindent kockára tettem: attól függött a pályaválasztásom, mit mond rájuk. Egész jónak tartotta őket.

– Milyen történetek jutnak eszébe az édesapjáról?

– Hogy milyen férfinak lenni, azt mellette tevékenykedve tanultam el. Egyszer rám bízott egy kazal szöveget, hogy egyenesítsem ki. Összevissza vertem az ujjam, bőgtem. Éreztem, hogy apám szeret, bár soha nem mondta. Azt viszont soha nem éreztem, hogy büszke lenne rám. Nagyon magasra tette a mércét: ha szöveget egyenesítek, tegyem úgy, mint egy öreg patkolólovács – ami annak alatta marad, az szégyenletes. Ezt a cselgáncsban is átéltem. Valószínűleg őt is erre tanították,

azt gondolhatta, ha magasra teszi a léceket, akkor fejlődik valaki. Abban a paraszti világban, amelyben ő nevelkedett, nem lehetett megengedni a felesleges kenyérpusztítást. Fel kellett venni a sebességet, vagy kipörgött a rendszerből az ügyetlenebb. Ez a hozzáállása fejlesztett engem, de sokok szégyenérzetet és önismerteti válságot is okozott. A munkamániám és a munkavégzésem stílusa is ebből fakad. Engem a kihívások lelkesítenek, konoksággal, erővel töltenek meg. Azt mondják, még focizni is úgy focizok, hogy a falon is átmegyek.

Édesapám a halála előtt öt évig küzdött a rákkal. Szerettem volna tisztázni, hogy valaha büszke volt-e rám, de nem bírtam megkérdezni, gombóc volt a torkomban. Annyit el tudtam mondani neki, mennyi mindent köszönök neki. Hogy iskoláskoromban reggelente felkeltett, olvasott sajtót, és rántottát süttött nekem, jelen volt az életünkben. Elűtötte azzal, hogy mindez természetes. Kaptam voltam, amikor haldoklott. Mire a kórházba értünk, már nem értem el. Úgy érzem, hogy meg akart volna várni.

A halála után egyszer egy vidéki lapban olvastam a nyilatkozatát arról, hogy szerinte mi a sikerem titka. Ebben arról is beszélt, hogy reméli, nekem nem kellett annyira gazemberséget elkövetnem ezért, mint amennyit neki kellett volna a maga korában. Ez nagyon fáj. Már egy éve halott volt, amikor a feleségem mondta, kérdezzem meg tőle most, hogy büszke-e rám, kérem meg, hogy üzenjen valamilyen jellel. De mi legyen az? Eszembe jutott egy korábbi eset: amikor Hollandiából jöttem haza, nagyon vágytam arra, hogy édesapámmal és nagyapámmal már férfias gatlások nélkül tudjunk együtt örövendezni a mennyországban. Felkerestem nagyapámék házát, fel-alá sétálgattam az utcában sírva, és kértem a Jóisténtől, hogy adja meg nekünk ezt az egymásra találást. Kiértem az utca végére, ahol éppen virágzott az akácliget. Mámorító-részegítő akáccillat éreztem, ami szinte ígért volt arra, hogy egymásra találunk. Így most is az akácot kértem jelként. „Édesapám, ha büszke voltál rám, küldj akácot valamilyen formában.”

Február közepe volt. Egy fellépés után kaptunk a feleségemmel egy kis ajándékcsomagot, volt benne két kis akácméz. Ez még nekem nem volt elég. Szoktunk párologtatni illóolajokat, a legkisebb gyermekem egy vásárban talált akáccillatút, szinte azonnal, pedig addig soha nem találkoztam ilyenekkel. A kicsi ezután mindig azt kérte, hogy akáccillatot párologtassunk.

Máskor feljött vidékről egy régi dzsúdós társam, aki a párom volt a vizsgáknál, és szintén édesapám tanítványa volt. Megkeresett egy előadástom után, amit az ELTE-n tartottak „büszkeségeink” mottóval, de épp az unokámnak kellett gyógyszerert vinnem, így lemondtam a találkozót. Ejsza-

ka alig tudtam aludni, gyötörtem, hogy visszautasítottam őt. Hajnalban írtam neki. Azt válaszolta: „Mindegy, Janikám, nem az a lényeg, hanem hogy én nagyon büszke vagyok rád.” Ez nagyon megindított.

Még két hasonló eset történt. Johanna lányom ballagásán a pici Julcsim játszadozott, lasagnét süttött nekem. Oda-hozta a nagy, húsos akác-szir-mokat, hogy ez a lasagne. Rákosmentén pedig volt egy irodalmi est, ahol valami miatt beszéltem az akácos történetről. Egy fiatal pár odajött hozzám a dedikálás után azzal, hogy van egy üzenetük számomra. A fiú elmondta, az egész napja azzal telt, hogy erdészként egy temetői gondnokságot győzködött arról, ne vágják ki az öreg akácfasort.

Nem volt sok esély arra, hogy ezek az akácos történetek egymás után ennyiszor jöjjenek, a valószínűség számítás mindezt nem támasztja alá. Apám elmondta nekem, amire kíváncsi voltam, sőt még annál is többet. Mindenki sebekkel jön a gyerekkorából: minél közelebb vagyunk egymáshoz, annál jobban tudjuk sebezni egymást anélkül, hogy akarnánk. Hogy ebből hogy jövvünk ki, az már nagy belső munka, amiről az előttünk járó nemzedékek keveset hallottak.

– Már huszonegy évesen édesapa lett. Az első gyermeke fiú, a többi lány. Az első öt egymás után született, a hatodik még csak hatéves. Hogyan élte meg a sokféle apaszerepet?

– Természetes volt nekem, amikor megszületett a fiam. Juli nagypapája szókimondó ember volt: „Ez az az eset, amikor a gyereknek gyereke lesz.” A fényképeken is látszik, hogy akár a bátyja is lehettem volna a fiamnak. Ő volt a gyermeknevelési „állatorvosi lovunk”. Amikor tíz-tizenkét éves lett, elbeszélgetünk vele, bocsánatot kértünk mindazért, amiket elkövetünk ellene. Addig nagyon ösztönösen azt adtuk át, amit mi is kaptunk nemzedékről nemzedékre, például azt, hogy „a gerinces ember szembe nem dicsér, a hátad mögött nem szid”. Ennek az első része meg is valósult, maradék-

talanul. Érdemes kiválogatni, mi a jó a hozott örökségből.

A bocsánatkérést sem hoztuk magunkkal. A szülő nem tévedhetetlen, még a saját gyerekektől is bocsánatot kell kérnem, akkor is, ha hiteltelennek hangzik a számára. A testvérek közötti konfliktusokban vagy a feszültségek kezelésében sok mindent elrontottunk, de sokat tanultunk. Egyre inkább törekedtünk a gyerekeinkkel töltött minőségi időre. Kialakítottuk a „napozás” szokását: öt gyerekünk volt, beosztottuk őket öt napra, választhattak, ki melyik szülővel mit szeretne csinálni.

Meg kellett tanulnunk kezelni a kamaszkori problémákat is. Amikor beszélgetni akartak velünk, mindig rendelkezésre álltunk, elmondhatták azt is, ami kegyetlenül, rondán vagy igazságtalanul hangzik. Az édesapám érzelmi dolgokról nem szeretett beszélni, de megtanultam, hogy kell, ezt Simon fiammal is megtettem. Büszke vagyok arra, hogy most huszonnyolc évesen háromgyerekes édesapa, két fia van és egy lánya. Margit lányomnak pedig egy gyermeke.

– Hogyan élték meg a kis Juli érkezését?

– Julcsi tizenkét év kihagyás után született. Ágnes és Julcsi előtt volt két kicsi bábánk, akik még magzati korban visszafordultak. Komoly érzelmi hullámvasút után elfogadtuk, hogy úgy tűnik, öt gyermek adatott nekünk. A kis Róza által megtanultuk, hogy lehet tőlük jeleket kérni, elkérni a kis arcukat a Jóisténtől szentségimádásban, és attól, hogy három hónap adatott nekik méhen belül, még velünk vannak. Amikor a kis Rózát elgyászoltuk, és visszamenőleg Lőrincet is, aki Ágnes előtt született volna, akkor jött Julcsi. Aggódtunk, hogy megmarad-e vagy nem, de nagy ajándék lett, felforgatta az életünket. Amikor megszületett, már három hete nagynéni volt. Ebből fakad, hogy nem vagyunk igazán jó nagyszülők. Most idősen vagyunk kisgyerekes szülők, de ebből a Jóisten bőségét érezzük.

– Szent József mit jelent Önnek?

– Egy pásztorjátékban voltam Szent József Zsámbékon. Írtam Szent József-himnuszt is, amit több kórus énekelt az apósom által írt dallamra. De egy Szent Ignác-i szemlélődő imában vált igazán plasztikussá az ő alakja, egy-két évvel ezelőtt.

Ekkor Szent József alakjába bújva átéltem, ahogy sorban állunk Betlehemben a népszámlálásra várva, közben esik az eső. Mindenki mondta, hogy már nem lehet szállást kapni, de volt valamilyen ügyes megoldásuk. Iszonyatos szégyen és fájdalom fogott el, hogy nem oldottam meg a szállást, ráadásul nem kíváncsként, lányanyával vagyok ott. Zakatolt az agyam. Amikor sorra kerülünk, még abban sem voltam biztos, hogy felírtak minket, pedig ezért jöttünk. A városban próbáltam szállást találni, amikor egyszer csak egy nagy uraság előtt botokkal és lándzsákkal felfegyverzett kísérők taszigálták a falnak az embereket. Üvöltöztem, hogy figyeljenek a kismamára, de nem érdekelte őket semmi. Bementem egy karavánszerájszerű helyre, ahol rekeszek voltak szalmával, állat, ember egy rakáson. Találtam egy külön kis rekeszt. Ekkor egy férfi elé állt, hogy ő azt már korábban lefoglalta. A szolgálai is összeakaszkodtam volna, úgy lázadt a vérem, de Mária csitított. Jött a karavánszeráj főnöke, aki megerősítette, hogy a foglalás meg volt beszélve. Hiába ígértem neki pénzt. „Mások többet is adnának érte” – mondta. Megalázó helyzet volt. Egy másik udvarban zenével, táncsal örömmünget ülték. Fájdalmas volt, hogy onnan is ki vagyunk rekesztve. Ekkor valaki előjött, és megszólított: „Ha szállást keresel, tudok egyet. Kimész a mezőre, ott van egy pásztor. Próbáld meg, ott meg szoktak szállni emberek, ha már nincs semmi lehetőség.” Megindító volt, hogy az Isten terepe a lehetetlenben kezdődik. Amikor már az összes pénzem, befolyásom, erőm beleadtam, és teljesen tehetetlen vagyok, akkor... Mély és felkavaró volt ez az élmény, ahogyan a születés is.

Vámosy Erzsébet
Fotó: Merényi Zita

Az angyalok tapsáért

A hit és a sport kapcsolatáról rendeztek konferenciát Budapesten

Hit/Vallás-Sport címmel rendezett konferenciát a Magyar Sporttudományi Társaság szeptember 28-án Budapesten, a Magyar Sportok Házában. Előadást tartott Pál Ferenc katolikus pap, mentálhigiénés szakember, egykori országos magasugró bajnok; Németh Norbert, a PMI rektora, aki naponta fut; Holczinger Ferenc jezsuita, korábbi válogatott futó; Fabiny Tamás evangélikus püspök, egykori öttusázó.

Tóth Miklós, a Magyar Sporttudományi Társaság elnöke rövid megnyitó beszédében kiemelte, hogy mindennap meg kell küzdenünk a kísértéseinkkel. Ebben a hit és a sport is segít.

Eredményesen és elégedetten címmel az 1987-es év országos magasugró bajnoka, Pál Ferenc tartott előadást, elsősorban mentálhigiénés szakemberként, de természetesen a sportoló és a katolikus pap is előbújt olykor-olykor belőle. Pál Feri legkedvesebb képzése tanulmányai során az volt, amikor lelkigondozónak készült a

zi azt, amit csinál, annak a motivációja nem a sikerre fog vonatkozni elsődlegesen, az élvezi a játékot.

A motivációt más ismérvek alapján is kategorizálta Pál Feri, hozzátéve, hogy egyik sem rossz önmagában, csak van, ami nagyobb teljességet ad. Sportolhat valaki biológiai motivációból, azaz gyakorlatilag megélhetési célból, de az önmegvalósítás részeként is. Utóbbi lehet külső motiváltságú: szeretne nagyon sikeres lenni, de lehet belső is: hogy száz százalékban benne legyen abban, amit tesz, mesterré, profivá válik. Van ugyanakkor még egy ezen túlmutató motiváltság, amikor a belső késztetéshez még küldetéstudat is hozzáadódik: ez a dolgom a világban, erre vagyok kitalálva. Balczó András versenyzett például ilyen énfölülmulással, aki szokta is mondani: nem magamért futottam.

Harmadik ausztráliai előadóútja idején Pál Feri elérte, hogy találkozhasson Cathy Freeman futónővel, az ausztrálok nemzeti ikonjával. Érdeklődött tőle, hogy mi volt a sikerének a titka, hogy úgy nyert utcahosszal 400 méteren, hogy 300 méternél még

mann azért nem lett tízszeres világbajnok, mert az őáltala edzett fiú nyerte a viadalt. Ez a második hely nem csupán egy második hely volt, hanem pályafutása koronája; nemzetközi fair play díjat is kapott egyébként érte.

A második előadó, Fabiny Tamás evangélikus elnök-püspök, egykori öttusázó, futballszurkoló a sport és a hitélet kapcsolatáról beszélt. Hogy az egyházaktól mennyire nem idegen a sport, annak bizonyítására számba vette a „bibliai” sportágakat, így a futást, amit Szent Pál hoz szóba a korinthusi levélben, az ökölvívást, amit szintén ő emleget (úgy öklözők, mint aki nem a levegőbe vág), a kardvívást (a *Jelenések könyvének* megdicsőült Krisztusa mutatkozik vívóként).

Angliában az egyház sokáig tiltotta a sportot, úgy vélték, hogy a foci állatias haragot és erőszakot szül – ebben, valljuk be, van valami. Később aztán már csak azért járt büntetés, ha valaki vasárnap üzte ezt a sportot, és az egyház is fontosnak tartotta a mozgást, ráadásul elismerte a csapat-szellemet erősítő voltát. Ugyanakkor számos egyházi szervezet tart fenn krikett- vagy futballklubot, néhány nagy klub is ilyen múltú: a Manchester City például a Szent Márk-székes-egyház csapatából alakult ki.

Az evangélikus püspök felidézte Sándor Pál legendás filmjét, a *Régi idők fociját*, ebben Minarik Ede úgy hívja meg a különböző helyről származó embereket, ahogy Jézus a saját Csabagyöngyébe. A galileai kültelki srácok sem voltak egy világverő tizenegy, de összeállt belőlük egy csapat, még ha csak a Provincia 3-ban játszottak is. De a sportszerű, Krisztus-szerű küzdelemre mindenképp példát adtak.

Fabiny Tamás arról is beszélt, hogy Jézus megtanít az alulmaradás képességére, hogy nem kell mindenáron győzni. Elmondott egy nagyon szép történetet is az 1928-as amsterdami olimpiáról: az evezősversenyben vezető ausztrál furcsa hangokat hallott maga körül, kiderült, hogy egy kacsacsalád úszik át előtte éppen; lefékezett, hogy ne történjen bajuk, nyugodtan átkeljenek, emiatt aztán természetesen lemaradt. Ám aztán annyira rákapcsolt, annyit erőt kapott főntről is, hogy hátrányát behozta így is olimpiai bajnok lett.

Németh Norbert, a római Pápai Magyar Egyházi Intézet rektora fu-

kereszténység az embert egészben, egészségben, test, lélek és szellem egységében látja. Nagyon lényegesnek látja a hosszútávú gyaloglásokat, a zárandoklatokat is: tizennyolcszor járta be a Kőszegről Mariazellbe vezető 120 km-es zárandoklatot, s az El Caminón is végigment kétszer.

Holczinger Ferenc jezsuita szerzetes, a miskolci Fényi Gyula Jezsuita Gimnázium igazgatója számára a sport a művészettel együtt az integrált élet része. A sok tizenéves mellett a kilencven feletti Csókay Károly atyával is egy fedél alatt él. Károly

jól szolgálni Istent, ha a test egészségére is ügyelünk.

A kereszténységben ma már nem kérdés az, hogy lehet-e vasárnap sportolni, de a *Tűzszekerek* című film történetének korában, az 1924-es olimpia idején még a zsidó vallás is megosztott volt ebben. A zsidóság számára ma sem eldöntött kérdés az, hogy ha szombaton mindent lezárunk – nincs tévé, nincs telefon –, a családdal vagyunk, akkor lehet-e sportolni.

A sábbát a spirituális felemelkedést célozza meg, de látjuk, hogy a

Fabiny Tamás evangélikus püspök arról is beszélt, hogy Jézus megtanít az alulmaradás képességére, hogy nem kell mindenáron győzni

Testnevelési Egyetemen. Ekkor az osztrák olimpiai válogatott hivatásos és hivatalos lelkigondozóját is meghívták a kurzusra, hogy a résztvevők kérdezhesenek tőle. Például, hogy mitől lesz jó sport-lelkigondozó valaki. „Szeressen sportolni, de legfőképpen szeresse a sportolókat” – hangzott a válasz. A mentálhigiénés szakember nem a sportról, hanem inkább a sportolóról, az edzőről és a szurkolóról mondta el gondolatait.

Hogy miként lehet eredményesen és elégedetten sportolni, azt öt lépésben vázolta fel. Az első lépés az erőfeszítés megbecsülése, a második a teljesítmény, a harmadik az eredmény. Hangsúlyozta, hogy mindhármát meg kell becsülni ahhoz, hogy elégedettek tudjunk lenni. Az eredményes és elégedett sportolás negyedik és ötödik lépése a siker, illetve a dicsőség. A kettő közötti különbséget úgy határozta meg az előadó, siker az, amikor tapsolnak az emberek, és dicsőség az, amikor tapsolnak az angyalok. „Aki e kettő közötti különbséget fel tudja fogni, annak már nem lesz olyan nagy baj, ha nem tapsolnak az emberek, de az angyalok igen” – mutatott rá Pál Feri, aki szerint ez a fair play szellemiségében is megmutatkozik.

A mentálhigiénés szakember beszélt arról is, hogy nem mindegy, hogy valakit a hiánymotiváltság vagy a növekedésmotiváltság viszi előre. Mert hiába lesz sikeres valaki akár hosszú évekig, ha csak az a célja, hogy valamikor valami nagyot elérjen, mert akkor akár az egész – különben igen sikeres – pályafutásában sem leli örömét. Viszont az, aki élvez-

csak harmadik, és 350-nél is csupán a második volt. Cathy Freeman elárulta, hogy a motivációja nagy részben abból adódott, hogy a súlyos mozgásszervi betegségben szenvedő nővére nem tudott futni, tehát ő adománnyként élte meg, hogy képes rá. Arról is vallott Pál Ferinek az őslakos származású sportolónő, hogy amikor ott állt a dobogó tetején, nyilvánvaló volt számára, hogy vele van az egész népe.

Az egykori magasugró a hit és a sport kapcsolatát a teológia felől is megközelítette, abból a szempontból, hogy milyen mértékű spiritualitás jellemzi a sportolót. Lehet valakinek sebzettségközpontú spiritualitása, ami egyáltalán nem is meglepő egy sportembernél, hiszen általában egyvalaki nyer, az összes többi veszít. Létezik énközpontú spiritualitás is, ilyenkor a sportoló gyakorlatilag azért imádkozik, hogy győzzön, eszköznek használja Istent természetes és emberi céljainak elérésére. A harmadik fajta spiritualitás az istenközpontú vagy más néven többközpontú spiritualitás – a második név azért fontos, mert valamiképpen az Istenben nem hívók is megélhetik. Ebben az esetben valami nagyobb, emberfeletti dolognak adjuk át magunkat. Ilyen lehet a már emlegetett fair play, aminek nagyon szép példáját mondta el Pál Feri: Wichmann Tamás sokszoros világbajnok kenus azzal segítette az ugyanabban a számban induló fiatal jugoszláv sporttársát, akinek szülőhazájában ellehetetlenedett a képzése, hogy ő maga edzette, sőt még nála is lakhatott a „rivális”. A következőjében Wich-

Gyórfy János kézilabdaedző: a sport és a vallás számára is minden ember egyenlő

tóként a Vatikán sportegyesületének, az Atletta Vaticanának is tagja. Mindennap lefutja a maga tíz kilométerét. A diplomataként is tevékenykedő pap a sportról mint az aszkézis modern formájáról, az önfegyelmezés eszközéről beszélt.

A konferenciára Rómából bejelentkező rektor arra is rávilágított, a

atya is mindennap ötször körbefutja a 200 m-es pályát, Ferenc atya is mindennap lefutja a maga – ennél jóval nagyobb – adagját. Így indul a napjuk. A Szatmárnémetiből származó szerzetesnek gyermekkorában két példaképe volt: a plébános, az egyedüli értelmiségi a környéken, illetve az atlétikatanára.

Holczinger Ferencet a távfutás segítette a növekedésben, mint mondta, futás közben „átmossa” a természet, minden futás egy sűrített zárandoklat a számára, amelyben nem magára irányítja a figyelmet, hanem a határokra, a végső határokon túlra.

Radnóti Zoltán rabbi egy vallási ünnep miatt személyesen nem tudott jelen lenni, ezért előre rögzített videóban foglalta össze röviden azokat a vallásjogi előírásokat, amelyek a zsidó hagyományban megtalálhatók a test egészségének megőrzése érdekében. A rabbiság részéről – akárcsak a korábbi keresztény vezetők oldaláról – kezdetben komoly

fizikai jólét, a testmozgás is eredményezhet lelki felemelkedést.

Két amerikai rabbi, apa és fia, Dávid és Ávrám Sztáv 2020-ban azzal a forradalmi gondolattal állt elő, épp a fentebbiek miatt, hogy szombaton lehet sportolni. Véleményük szerint ez nem azt jelenti, hogy nyugodtan el lehet menni edzőterembe, de ott-honi sporttevékenységet lehet folytatni. A zsidóknál nagyon fontos, hogy megadják a méltóságát öltözködésben is a szombatnak. Sportolás estében például azzal lehet ezt megtenni, ha van egy kifejezetten erre a napra szánt, szebb sportruha.

Radnóti Zoltán több rabbtól is idézett azzal kapcsolatban, hogy milyen pozitívumai vannak a sportnak. Már egy 16. századi itáliai rabbi is kiváló nevelési eszköznek tartotta, a 19. századi Samson Raphael Hirsch pedig egyenesen arra kérte rabbitársait, ösztönözzék a híveket a testmozgásra, mert bizonyos mértékű testmozgás áldás a lélek számára is, s a gyermekek és a felnőttek megtanulhatják belőle a kölcsönös lemondás fontosságát is.

Gyórfy János kézilabdaedző, a Magyar Sporttudományi Társaság alelnöke zárta a sport és a szakralitás kapcsolatáról szóló gondolataival az előadások sorát. A sport és a vallás számára is minden ember egyenlő – ilyen és ehhez hasonló gondolatok is megfogalmazódtak Thomas Bach, a Nemzetközi Olimpiai Bizottság elnöke és Ferenc pápa találkozásánál.

Rövid szünetet követően olimpiakonok vallottak hitükről, keresztény gondolkodásmódjukról, arról, miként imádkoznak. A kerekasztal-beszélgetésen Fazekas-Gondos Flóra műugró olimpikon, Gémesi Csanád olimpiai bronzérmes kardvívó, Harsányi Gergely olimpiai negyedik helyezett kézilabdázó és Pigniczki Fanni ritmikus gimnasztika olimpikon válaszolt Mohay Bence, az M4 sportriportere kérdéseire.

Az esemény végén kihirdették az ugyancsak *Hit/Vallás-Sport* című országos fotópályázat eredményeit. A nyertes képek a Magyar Sport Házában tekinthetők meg.

Agonás Szonja
Fotó: Merényi Zita

ADÁSVÉTEL

HANGLEMEZEKET, szépirodalmi könyveket vásárolok gyűjteményembe: T.: 06/30-346-7378

KIADÓ

A NYUGATI PÁLYAUDVAR KÖZELÉBEN, Budapesten, hosszú távra kiadó liftes ház 3. emeletén egy 36 nm-es, egyszobás, álló galériás, bútorozott, gépészetileg is felszerelt lakás. Érdeklődni: 06/20-373-7090

BUDAPESTEN, A XI. KERÜLETI Bölcső utcában, az Alle közelében kiadó maximum két, nemdohányzó személy részére külön bejáratú, másfél szobás, 41 négyzetméteres, berendezett, felszerelt lakás 110 ezer/hó plusz rezsiért. E-mail: kkovats@t-online.hu

RÉGISÉG

PAPÍR- ÉS FÉMPÉNZT, bélyeget, képeslapot, papírrégiséget és más régiségeket vásárolunk, illetve árverésre átveszünk. Budapest VI. kerület, Andrássy út 16. T.: 06/1-266-4154. Nyitva: hétfő-szerda 10–17, csütörtök 10–19 óra között.

IMAÓRA

Kútvolgyi Szűz Mária Engesztelő-kápolna: engesztelő virrasztás hazánk lelki megújulásáért minden csütörtökön 20 órától pénteken 5 óráig az Oltári-szentség előtt. 22 órakor szentmise. Cím: 1125 Budapest, Galgóczy u. 49. (BKK: a Széll Kálmán térről a 128-as busszal a végállomásig, a Regőczy István térig).

Az Örökimádás-templom (Budapest, IX. kerület Üllői út 75.77.) szent-ségimádási rendje: hétköznap 8 órától 18 óráig, vasárnap 12 órától 18 óráig tart. Minden csütörtökön a 17 órától kezdődő imaórán, majd az azt követő szentmisén előre felvett miseszándékokért imádkoznak. Minden hónap első csütörtökén Erdő Péter bíboros celebrálásával papi és szerzetesi hivatásokért, a másodikon a templom Karitász-csoportjának szándékára, a harmadikon az imaladába elhelyezett szándékokért imádkoznak.

Előpénteki missziós konferenciabeszédek a magyar családokhoz a Városmajori Jézus Szíve-templomban (1122 Budapest, XII. Csaba utca 5.) A 18 órakor kezdődő szentmisék után a kistemplomban folytatódik a beszélgetés az elhangzott homíliáról. Mindenkit szeretettel várnak. Bővebb információ: <https://www.varosmajoriplebania.hu/>

Csobánka-Szentkúton a régi hagyományokhoz híven folytatódnak a nagy múltú elsőszombati szentmisék. 2021. október hónapig minden első szombaton a Szentkúti kápolnában fél 11-kor kezdődő ünnepélyes engesztelő rózsafüzér-imádságra és a 11 órakor kezdődő szentmisére várják a zárándokokat a festői szépségű Mária-kegyhelyen.

Kaposfüreden, Szűz Mária Efezusi Háza (7400 Kaposfüred, Állomás u. 61/a) várja az engesztelő híveket minden első szombaton 10 órától közös imádságra. Zárándokcsoportok bejelentkezése: Mezőfi Zoltán +36/70-363-7645. Honlap: www.mariahaza.hu

Elváltakért és egyedül maradtakért mutatnak be szentmisét minden hónap első keddjén 17 órakor, a budapest-belvárosi Szent Mihály-templomban (Budapest V. kerület, Váci u. 47/b). A szentmisét követően tematikus beszélgetést folytatnak a résztvevőkkel a Szent Kinga-teremben, az Egyetem tér 5. 1. em. 5. alatti közösségi helyiségben.

A Szent Imre-kápolna Szeretettelang-imacsoportjának októberi programjai: 2021. október 21-én, csütörtökön 17 órakor szentmise, utána 18 órától szentségimádás lesz édes Hazánkért. Minden magyar imádkozzon minden magyarért! Szeretettel várunk (1114 Budapest, Bartók Béla út 19.). Honlapunkon (www.szeretettelang.info.hu) keresztül elérhetőek vagyunk.

Szent II. János Pál pápa vérekléjének ünnepélyes elhelyezésére az Avilai Nagy Szent Teréz-plébánia-templomban (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2.) 2021. október 22-én, pénteken 18.30-kor, a lengyel-magyar nyelvű szentmise után kerül sor, len-

gyel nemzetiségű énekesek közreműködésével.

Szentmisék Mindszenty József bíboros boldoggá avatásáért: 2021. november 6., szombat; december 6., hétfő. A boldoggá avatási szándékra mondott szentmiséket 7 órakor, a Magyar Katolikus Rádió adásával egy időben a Szent István Rádió is közvetíti a budapest-városmajori Jézus Szíve-templomból.

LELKIGYAKORLAT

Szent Gellért Lelkigyakorlatos Ház (2016 Leányfalu, Móricz Zsigmond út 141.). December 16-án 18 órától 19-én 13 óráig karácsonyi lelkigyakorlat Ft. Kercza Asztrik ferences atyával. Elérhetőség: 06/26-383-212, 06/30-466-0749

Bánatszelidítő. A halál közelségével és a gyász fájdalmának terhével küzdőknek, valamint a mindennapi veszteségeinken való továbblépéshez szeretnénk segítséget nyújtani sorstárs csoportjainkban. A Pasaréti Ferences templom hittantermében kéthetente szerda délelőtt 10 órától 11.30-ig, a Szent Anna Plébánia alsó hittantermében (Aranyhal u. 1., a Batthyány téren, a templom mögött) pedig kéthetente szerda esténként 18 órától 19.30-ig. Időpontok: 2021. okt. 27.; nov. 10., 24.; dec. 01., 15.

Lelki napok a Szív Lelkiségi Központban, Tahiban (2022 Tahi Villator 7-9. T: 06/26-387-162.) Szeretettel hívunk és várunk megfontolásra és elcsendesedésre mindenkit, akit megszomorít a gyász, megbénít a veszteség. Az együttléteket – segítő sorstársakkal – Tegzes Katalin SA nővér vezeti, „Minden vég egy új kezdet” címmel. Időpont: 2021. október 19-én, kedden 14 órától 21-én, csütörtökön 14 óráig. Elhelyezés és költség: egyágyas szobákban, napi háromszori étkezésért 20 000 Ft/fő. Előzetes jelentkezés szükséges a programvezetőnél: tegzek@hotmail.com, 06/30-462-9272. Hozza magával személyes holmiját, törülközőt, és jelezze, ha diétát kér! Megközelíthető: Volánbusz, Tahi – Hídfő mh., Bartók B. úton felfelé.

BÚCSÚ

Szent Teréz-búcsú és lelki felkészülés az Avilai Nagy Szent Teréz-plébánia-templomban (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2.) október 8-án, péntektől 15-én, péntekig, imanyolcaddal a rózsafüzér után. Avilai Nagy Szent Teréz napján, október 15-én, pénteken 17.30-tól rózsafüzér, 18 órától Szent Teréz-veperás, a Capella Theresiana közreműködésével. 18.30-tól ünnepi koncelebrációs szentmise, főcelebráns: Cserháti Ferenc esztergom-budapesti segédpüspök. A búcsú főünnepén, október 17-én, vasárnap a 10 órakor kezdődő búcsú ünnepi szentmise főcelebránsa Berta Tibor tábori püspök. A 11 órakor kezdődő Szent Teréz-körmöneten közreműködik a Magyar Honvédség Fúvós Zenekara, valamint a Bartók Konzervatórium Növendék Fúvósai a templomtoronyból.

Mátraverébely-Szentkút: Október 16-án, szombaton görögkatolikus bú-

RÉGISÉGEKET, hagyatékot örökölt, és eladná készpénzért? A megoldás: értékesítse értékeit nálunk! Hívjon a 06/20-932-6495-ös telefonszámon, most országosan házhoz megyünk!

EGYKORI PIARISTA diák antikvitása régiséget vásárol. T.: 06/20-980-7570

TÁRSKERESŐ

69/190 CM, széles érdeklődési körű közgazdász, római katolikus férfi hasonló érdeklődésű, független, magas, csinos, nemdohányzó, budai vagy belvárosi diplomás hölgy ismeretségét keresi, 64-69 évig. Telefonszámos választát a Kiadóba kérem. Jellige: hit és szeretet.

SZOLGÁLTATÁS

FOGSOROK, hidak készítése, javítása, szükség esetén háznál is. T.: 06/1-213-5726

ÓLOMÜVEGABLAOK restaurálását, tervezését, kivitelezését, több évtizedes tapasztalattal vállaljuk. Tóth Erzsébet tel.: 06-20-438-5993; www.uvegfestes-stainedglass.hu

csút tartanak, Jaczkó Sándor budapesti görögkatolikus helynök vezetésével. VALTOZÁS: Az idei Szent Hubertusz-búcsú és Kelet-cserháti Trófea-szemle a búcsúrendtől eltérően október 30-án kerül megrendezésre.

A Budapest Soroksár-Újtelepi Fatimai Szűzanya-plébániatemplom (1237 Budapest, Szent László u. 149.) 2021. október 17-én várja a zárándok testvéreket a templom búcsújára. 11 órakor ünnepélyes rózsafüzér, 12 órakor ünnepi szentmise, majd körmenet a Szűzanya feldíszített szobraival.

KÉPZÉS

Családpasztorációs továbbképzés a Sapientia Szerzetesi Hittudományi Főiskolán. A képzés a lelkipásztorok (papok, diakónusok, lelkivezetők) munkájához nyújt szakmai segítséget a különböző tevékenységi területeikhez kapcsolódó teológiai és pszichológiai ismeretek kombinálásával. A képzés előadói főiskolánk oktatói: Asztalosné Elekes Szende, Bakos Gergely OSB, Kézdy Anikó, Nobilis Mária, Somogyiné Petik Krisztina, Papp Miklós, Varga Kapisztrán OFM. Érdeklődés, kérdés esetén kérjük, keressék Róder Tamásné a +36/1-486-4428-as számon, illetve a csaladteologia@sapientia.hu e-mail címen. További információ: <https://sapientia.hu/kepzes/csaladpasztoracios-tovabbkepzes-papok-es-diakonusok-szamara>

KONFERENCIA

I. Szerzetesi Idősgondozási Konferencia Budapesten 2021. október 19-én, kedden 10 órától a Pasaréti Községi Házban (1026 Budapest, Pasaréti u. 102.). A konferencián való részvétel ingyenes, de regisztrációhoz kötött. Jelentkezési határidő: 2021. október 13., szerda. Jelentkezni lehet név, elérhetőség és intézmény/szervezet megadásával az igazgato@senterzsebitido-sekoththona.hu e-mail-címen. Részletes program és bővebb információ: <https://hd.gorogkatolikus.hu/A-szerzetesi-idosgondozasrol-lesz-tanacskozas-Budapest-2021-oktober-19>

Teória, szemléltetés, misztika. 2021. október 22-én, pénteken 9 órától konferenciát szervez a Szent II. János Pál Pápa Kutatóközpont Katolikus Misztika Kutatócsoportja a budapesti Pázmány Péter Katolikus Egyetem 4. emeleti nagyelőadójában (1053 Budapest, Veres Pálné u. 24.). A konferencia nyilvános, a szervezők minden érdeklődőt szeretettel várnak! Bővebb információ: <https://ppke.hu>

ZENEI ÁHÍTAT

Szent Teréz tiszteletére október 16-án, szombaton 17 órától zenei áhitatot tartanak az Avilai Nagy Szent Teréz-plébániatemplomban (1065 Budapest, Pethő Sándor u. 2.). A Szent Efrém férfikar előadásában: „Angyal-szárnyak” – Szakrális zenei világutazás című műsort adják elő, mely a Budapesti Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus idején, a Pesti Vigadóban elhangzott. Művészeti vezető: Bubnó Tamás Liszt-díjas és Erdemes Művész.

Pólók kaphatók az Új Ember webáruházban és az Új Ember könyvesboltban

MAGYAR KURÍR
KATOLIKUS HÍRPORTÁL

1053 Budapest, Ferenciek tere 7–8. (Kárpátia-udvar)
Telefon: (06/1) 266-0845 | bolt.ujember.hu

Új Ember
kiadványok

A BUDAPEST-KELENFÖLDI SZENT GELLÉRT PLÉBÁNIA EGYHÁZI FENNTARTÁSÚ URNATEMETŐJÉBEN URNAFÜLKÉK MEGVÁLTÁSÁT, valamint ZÁRTSZÓRÁSOS TEMETÉS LEHETŐSÉGÉT KÍNÁLJA.

Temetőnk minden nap 8 – 18 óráig látogatható.

Urnairoda nyitvatartási ideje
Hétfő – péntek: 10 – 16.30 óráig. Telefon: 1/203–8912
Plébániairoda nyitvatartási ideje
Hétfőtől péntekig: 10 – 11.30 és 13.00 – 16.30. Tel./fax: 1/203–8915
Templomunk miserendje
Vasárnap: 9.00, 11.00 és 18.00
Hétköznap: 7.00 és 17.00. Szombaton 7.00, 18.00
Cím: 1115 Budapest, Bartók Béla út 149.
Internet: <http://szentgellertplebania.hu>
E-mail: iroda@szentgellertplebania.hu

IDÉZÉS

Az Esztergom-Budapesti Érseki Bíróság tisztelettel megidézi az ismeretlen helyen tartózkodó Fehtel József (született: Munkács, 1972) alperest, hogy a Bogdanova contra Fehtel köteleli perben 2021. október 25-én, hétfőn 11.00 órakor a Bíróság székhelyén (1014 Budapest, Uri utca 62.) megjelenni szíveskedjék. – Dr. Frankó Tamás bírósági helynök, Porvan Irén Scholastica bírósági jegyző.

Az Esztergom-Budapesti Érseki Bíróság tisztelettel megidézi az ismeretlen helyen tartózkodó Gaál Adrienne (született: Budapest, 1974) alperest, hogy a Csépai contra Gaál köteleli perben 2021. október 25-én, hétfőn 13.00 órakor a Bíróság székhelyén (1014 Budapest, Uri utca 62.) megjelenni szíveskedjék. – Dr. Frankó Tamás bírósági helynök, Porvan Irén Scholastica bírósági jegyző.

Ünnepi üzenetküldő

Köszöntse szeretteit az Új Ember hasábjain!
Üzenjen névnap, születésnap, házassági évforduló alkalmából, küldje meg gratulációját gyermek születéséhez, sikeres vizsgához vagy más örömteli pillanathoz!
Rövid üzenetében küldje el az ünnepelt nevét és a települést, ahol él, az aprohirdetes@ujember.hu címre.
Levelében, kérjük, adja meg a pontos nevet és címet, melyre kiállíthatjuk számlánkat.
Egy üzenet díja 3000 Ft, amit átutalással vagy csekken tud befizetni, a befizetés beérkezése után sorait legközelebbi lapszámunkban megjelentetjük.

**Ünnepeljen velünk
– várjuk jelentkezését!**

Kiadja a Magyar Kurír
Terjeszti a Magyar Posta Rt. Hírlap Üzletág, előfizethető a kiadónál, a postán.

Nyomás: Virtuoz Kiadó és Nyomdaipari Kft. • Ügyvezető: Tolonics Gergely
ISSN 0133-1205

KÉZIRATOKAT NEM ÖRZÜNK MEG
ÉS NEM KÜLDÜNK VISSZA.
LAPZÁRTA: 2021. OKTÓBER 11.

Főszerkesztő és felelős kiadó: Kuzmányi István

Lapszerkesztő: Baranyai Béla • Lapszerkesztő-helyettes: Körössy László
Szerkesztőség: Agonás Szonja, Benke Zsuzsna, Bodnár Dániel, Bókay László, Borsodi Henrietta, Fabián Attila, Gátas Judit, Lambert Attila, Merényi Zita, Mészáros Ákos, Pallós Tamás, Szalontai Anikó, Székács István, Thullner Zsuzsanna, Trautwein Éva, Vámosy Erzsébet, Verestői Nárcisz

Olvasószerkesztő: Kodítek Bernadett
Korrektor: Szántó István • Tördelés: Bukovszki Antal

Szerkesztőség és kiadóhivatal: 1068 Budapest, Városligeti fasor 42.
Postacím: 1406 Budapest, Pf.: 100 • Tel.: +36/1-317-3933
www.ujember.hu • e-mail: ujember@ujember.hu

Könyvesbolt: 06/1-266-0845; konyvesbolt@ujember.hu

Médiaajánlat kérhető: 06/1-317-3933; hirdetes@ujember.hu

Közlemények, gyászjelentések, apróhirdetések feladása:

+36/1-317-3933; aprohirdetes@ujember.hu; <http://ujember.hu/aprohirdetes-feladasa/>

Előfizetés, terjesztés: +36/1-235-0484; +36/1-633-3790; +36/1-633-3132; terjesztes@ujember.hu
Előfizetés megrendeléséhez kérjük, vegye fel a kapcsolatot kollégáinkkal a fenti elérhetőségek valamelyikén.
Egyéni egy példányos előfizetés belföldről negyedévre: 4050 Ft, fél évre: 8100 Ft, egy évre: 16 200 Ft.
Magyar Kurír 10700732-68366180-51100005 (CIB Bank).

Akihez negyvenhat év után is visszajárnak a hívek

Esterházy László 70 éves

(Folytatás az 1. oldalról)

Édesanyám Teleki-lány, az édesapja gróf Teleki Mihály földművelési miniszter volt. Nehéz időben születtem, amikor a származást nem volt szabad firtatni. Zárt ajtók és ablakok mellett került szóba a családtörténet. Édesanyám a családjával, szüleivel és négy testvérével 1944-ben elmene-kült Magyarországról. Csak édesanyám jött vissza, mert akkor már az édesapám udvarolt neki. A kapcsolatot levelezéssel tartottuk fenn a családban, karácsonykor röviden telefonált is mindegyik testvér. Az unokatestvéreimet alig ismerem. A nagynénik és nagybácsik fő bűne, hogy nem vitték tovább a magyarságot, a gyerekeik nem beszélnek magyarul.

– Milyen körülmények között éltetek, hogyan teremtették elő a szülei a megélhetésre valót?

– Budapesten nőttem fel „a nyóckerben”, ahogy mondani szokták. Ötös társbérletben, nehéz körülmények között éltünk. Be volt osztva, mikor használhatjuk a konyhát és a fürdőszobát. Alkalmazkodnunk kellett egymáshoz, de összeszoktunk. Később az ötös társbérletből öt lakást alakítottak ki, akkor nekünk is lett egy kulturált lakásunk. Édesanyám nagyon ügyes és leleményes asszony volt. Kamatoztatta, hogy gyerekként a nevelőnőktől anyanyelvi szinten megtanult németül, franciául és angolul, később pedig, már magától, spanyolul is. A Veres Pálné Gimnáziumban érettségizett, letette a gyors- és gépiróvizsgát, és idegen nyelvű gépiróként dolgozott. Rengeteg időt elvett tőle a gépelés, amit otthon végzett, hogy velem lehessen. Nem volt jó fizetése, de ügyesen tudott spórolni. Mindig volt a bödönben zsír. Amikor nagyon nehéz időket éltünk, zsíros kenyér akkor is jutott.

– 1956-ban nem gondoltak a szülei arra, hogy elmenjenek Magyarországról?

– Nem. Szegény anyámat nagyon megviselte ez az időszak, mély lel-kületű ember volt, de fel tudta dol-

gozni magában. 1956 körül lett saját lakásunk. Apám nagy keservesen megszerezte a gépészmérnöki diplomát. Azt hiszem, ők is úgy gondolkodtak, ahogy Széchenyi Zsigmond. Zsiga ment volna, de Széchenyi nem engedte.

– Milyen volt a gyerekkora?

– Minden viszontagság ellenére nagyon jó. A házban élő gyerekekkel jó barátságot ápolunk. Merem mondani, boldogabbak voltunk, mint a mostani gyerekek. Nem volt több szekrényre való játékunk, csak az, amit mi kitaláltunk: faragtuk és hajtogattuk a játékaikat, csúszkáltunk a lépcsőházi korlátokon.

– Mit tartottak fontosnak a szülei a gyerekeveléssel kapcsolatban?

– Először is a keresztény nevelést. Édesanyám vigyázott arra, hogy ne befolyásoljanak. Nem voltam se kisdobos, se úttörő. Hajnal Gyuri atyához jártam, kölyökként ő volt a kedvenc papom, ő tanította nekem az első imákat. Osztályidegenekként – a házban másik két ilyen fiú is volt – otthon készített fel minket az elsőál-dozásra Magda testvér. Volt egy régi asztalunk, s a lapján alul egy keret, oda rejtettük be a Hamvas-féle hittankönyvet. Sokszor végeztek nálunk házkutatást. Döngették az ajtót, s mi azonnal dugtuk el a hittankönyvet. Alig nőttünk ki a földből, de azt már tudtuk oroszul, hogy „mámá i pápá rabótajet” (anya és apa dolgozik). Kórusban kiabáltuk, Magda testvér pedig azt mondta, oroszul tanulunk. Amikor elmentek, kivettük a hittankönyvet az asztal alól. Ebben a fenyegetettségben éltünk. Később a kecskeméti piaristákhoz íratott be édesanyám. A szülei 1960-ban elváltak, édesanyám jónak látta számomra a kollégiumot. 1966-ban kerültem Kecskemétre.

– Szeretett a piaristákhoz járni?

– Nehezen szakadtam el otthonról. Kilencéves voltam, amikor édesapám elhagyott minket, utána nem is nagyon tartotta velünk a kapcsolatot. Így akaratlanul is anyás lettem. Kamaszként én is zúgolódtam, rossz volt távol lenni az otthonról, de a második évre mindannyian megszerettük az iskolát. Nagyon jó tanáraink voltak. Önállóságra neveltek bennünket, amiért különösen nagy hálát érzek. Itt döntöttem el, hogy a papi hivatást választom. Először úgy gondoltam, belépek a piarista rendbe, mert tetszett a gondolat, hogy az ifjúsággal foglalkozhatok. Orosz és német szakot akartam végezni, de figyelmeztették az édesanyámat, hogy tegyek le erről, mert vannak ellenségeim. Így az esztergomi szeminárium-ba jelentkeztem.

– Hogyan élte meg a szemináriumi éveket?

– A piarista évek egyenes folytatása volt ez az időszak. Nagyszerű tanáraink voltak, és erős szövetséget kötöttünk mi, szeminaristák. Kezdetben csoporttársam volt Erdő Péter bíboros úr is. Még a felvételire is együtt mentünk. Már Budapesten, az Engels téren, a busznál kiszúrtam őt a fekete öltönyben és fehér ingben, fekete nyakkendőben. Megérkeztünk Esztergomba, és le szálltunk a buszról, de amíg ő egyet lépett, én hármat, nem tudtam utolérni. Végül bent a szemináriumban találkoztunk.

– Hol kezdődött a papi szolgálata?

– Palócföldön, Bernecebarátiban. Negyvenhat évvel ezelőtt két évet töltöttem ott, de még most is van olyan hívó, aki tartja velem a kapcsolatot. Egy lopótökbbe belefaragták a templo mot, ezt kaptam ajándékba. Jó volt a faluban az élet, nagyon családias. Idős plébánosommal mindent közösen csináltunk. Hogy a plébániára édesges-sük a gyerekeket, kor-repetálás címen foglal-

koztunk velük. Már az első héten fel-mérte az atya, mely tantárgyak az erősségeim. Én írtam az egész falu oroszleckéjét. Mellette a történelem és a magyar voltak a tárgyaim. Szívesen jöttek a gyerekek, mindig tudtunk adni nekik valamit, savanyú cukrot, időnként csokoládét. A pasztorációban alkalmazkodtunk a körülményekhez. A hittanosok neveit év elején le kellett adnunk. Voltak gyerekek, akik szerettek volna járni, de a szülők munkája miatt nem lehetett. Kitaláltuk, mi a megoldás. A falra voltak akasztva a kabátok, odahúztunk egy sor padot, hogy ne legyen feltűnő. Megbeszéltük a gyerekekkel, hogy amikor nyílik az ajtó, bújjanak be a kabátok alá. Nagyon vallásos volt az igazgató, folyamatosan zaklatták, de mindig kiállt mellettünk.

– Sok állomáshelyen szolgált 1998-ig, amikor kinevezték a máriaremetei Kisboldogasszony-bazilika plébánosává. Melyeket emelné ki közülük?

– A nyolcvanas évek elején Zuglóban, a Kassai téri Szentlélek-plébánián töltöttem nyolc évet. Innen is mindmáig megmaradt néhány családdal a kapcsolat. Családos hittanra hívtuk össze a híveket. Nem annyira katekézist tartottunk, inkább beszélgettünk. Minden család elmondta a maga nehézségeit, megosztották egymással a tapasztalataikat. Szoros kapcsolat alakult ki az emberek között. Hét éven át a budapesti érseki

hivatalban dolgoztam. Nagyon sok mindennel kellett foglalkoznom, becsületesen meg kellett tanulni a diplomáciát, mert az Állami Egyházügyi Hivatal mindennapos vendég volt. 1993-tól a Bakáts téri templomban szolgáltam. Ebben az időben került be az iskolákba a hitoktatás. Ki-osztották nekem a Lónyay utcai iskolát, ahol többségben voltak a cigány gyerekek. Nemegyszer megiz-zadtam a hittanórán. Emellett renge-teg temetésre kellett mennem, a Bakáts téri egy kihalófélben lévő plébá-nia volt. Autó hiányában órákat utaztam a temetésekre. Nehéz volt.

– A lelkipásztori feladatok közül mit tart a legfontosabbnak?

– A hitoktatást, hogy meglegyen a családokkal a kapcsolat. A plébánián ezt a munkát most két nagyon jó hit-oktatónk végzi, én az adminisztrációval segítek be. Szívesen fogadom a szülőket, gyakran jönnek beszélget-ni. Ha tehetem, a hittanórákra is be-megyek. Itt, a plébánián vannak a foglalkozások, akár párhuzamosan kettő is, van két nagy hittantermünk. Remetén erős magja van a Regnum-nak, ők azonban nem hozzánk, ha-nem a szociális testvérek hűvösvöl-gyi kápolnájához csatlakoztak, így nekünk azok maradnak, akik nem oda járnak.

– Immár húsz éve a kegyhely igaz-gatója. Milyen itt az élet?

– Sokat változott a kezdetekhez képest. 1998-ban nagy számban érkeztek a búcsúsok. Akkor még élt az a réteg, amely a kegyhelylátogatás-nak és a búcsúknak szentelte az éle-tét. Nagyon sok volt a gyónó is. Ma már a búcsúkon sincs több ezres tömeg. Akkor négyen szolgáltunk, most egy szál magam, de vannak se-gítőim. Igyekeztem úgy kiválasztani a munkatársakat, a kántort, a takarító-t, a sekrestyést, hogy olyan embe-rek legyenek, akikre mindig számíthatok. És ez így is van. Fontos szá-momra, hogy egy Mária-kegyhelyen szolgálók. A Szűzanya az égi édes-anyánk, akibe mindig kapaszkodha-tunk.

Trauttwain Éva
Fotó: Fábián Attila

Hálaadás a százéves egri Andrassy-iskoláért

Az eseményen Rozmán Éva igazgató a jeles elődök mun-

Százéves az egri Andrassy György Katolikus Közgazdasági Technikum, Gimnázium és Kollégium. A kerek évfordulót a Páduai Szent Antal- (minorita) templomban hálaadó szentmisével, majd a Hotel Egerben megrendezett gálaműsorral ünnepelték október 4-én. A szentmisét Ternyák Csaba egri érsek mutatta be.

Rozmán Éva, az egri oktatási intézmény igazgatója a szentmise előtt mondott köszöntőjében úgy fogalmazott, közösen kell hálát adni az elmúlt száz évről, a kapott kegyelmekért.

Ternyák Csaba szentbeszédében az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszusra utalva kiemelte: az Eucharis-tiában mindig hálát adunk, most a Szmrecsányi Lajos érsek alapította iskoláért mon-dunk köszönetet. Az intéz-mény hosszú ideje neveli, szolgálja azokat a fiatalokat, akiket szülei rábíznak. A múlt nemcsak kötelez, hanem egyúttal a jövőt is kijelöli.

Óriás Nándorról, az első igazgatóról utóda, Agyal János fogalmazta meg a követ-kezőket: „Legnagyobb teljesí-tménye az egészséges közszel-lem, amit az iskolában a taná-rok és diákok körében terjesz-

tett.” Tulajdonképpen ma is ez a feladata az Andrásynak – mutatott rá a főpásztor.

Az egri érsek kitért arra is, hogy ferences templomban vannak Szent Ferenc ünne-pén, akit az életszentség óriá-sának nevezett XVI. Benedek pápa. Ő a mai fiatalok szá-mára is példa lehet, a maga láza-dásával, ahogyan egy gazdag kereskedő fiaként a *Szentírást* követve szétosztotta javait, és a szegényeknek szentelte éle-tét. Az ő személye nem azt üzeni, hogy a gazdagság rossz és a szegénység jó, hanem azt mutatja meg, hogy összetarto-zunk, és közösen jó célokat kell szolgálnunk.

Csak a többi emberrel együtt lehet a boldogságot megtalálni, ha tudatosan vá-lunk hasznossá, egymást szolgálva. Az evangéliumban az irgalmas szamaritánus törté-nete tárul elénk. Ebben a tani-

tásban Jézus megfordítja a lá-tásmódunkat.

Nem az a fontos, hogy ne-kem ki a felebarátom, hanem az, hogy én kinek vagyok a fe-lebarátja, hol tudok segíteni. Ki kell lépni önmagunkból, és a másik embert kell közép-pontba állítani – fejtette ki a főpásztor.

A szentmise után az and-rássys diákok élőképén jelení-tették meg az intézmény cí-merét, majd az iskola százfős kórusa énekelt a Dobó téren.

A diákok vezetésével az in-tézmény zászlaját követve a résztvevők a Hotel Eger kon-ferenciatermébe vonultak, ahol gálaműsort tekinthettek meg, amelyen az iskola alko-tóközösségei mutatták meg tehetségüket.

HÍREK KÉPEKBEN

• Romzsa Tódor-díjat kapott a református püspök. A Miskolci Görögkatolikus Diákkotthon által alapított Boldog Romzsa Tódor-díjat idén Balog Zoltán püspök, a Magyarországi Református Egyház Zsinatának lelkes elnöke vehette át.

• Idén szeptember utolsó hétvégéjén tartották az Országos Egyetemista Zarándoklatot (OEZ) Mátraverebély-Szentkút nemzeti kegyhelyén, hálát adva a NEK kegyelmi időszakáért.

• A múlt hét végén zajlott a „72 óra kompromisszum nélkül” című háromnapos önkéntes akció a Magyar Katolikus Egyház, a Magyarországi Református Egyház és a Magyarországi Evangélikus Egyház szervezésében, illetve az Emberi Erőforrások Minisztériumának támogatásával, több mint nyolcezer fiatal részvételével.

Új idő kapszula az esztergomi bazilika kupolájában

Új idő kapszulát helyeztek el az esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyház száz méter magasságban található keresztjében október 7-én.

Magyarország főtemploma átfogó felújítás alatt áll, ennek részeként restaurálják a kupola csúcsán álló keresztet. Az aranyozott réz fedőlemezek eltávolításakor vált hozzáférhetővé az 1845-ben elhelyezett idő kapszula, amelyet II. világháborús, súlyos sérülése miatt csak hosszas előkészületek után lehetett felnyitni. A benne talált dokumentum beszámol az építés körülményeiről, a megakadó, majd újraindult munkálatokról, a kereszt felhelyezésének időszakáról.

A kapszulanyitást idején megérlelődött a gondolat: a most zajló munkálatok korát is érdemes lenne megörökíteni. Erdő Péter bíboros, prímás felkarolta a kezdeményezést. Új emlékiratot szövegezett meg, amelynek végén megfogalmazódik a könyörgés „hazánk és egyházunk életben és Krisztus hitében való megmaradásáért”. Időközben szakemberek elkészítették az eredeti dokumentum pontos mását is. Ezek mellett az Esztergom-Budapesti Főegyházmegye aktuális névtára, az 52. Nemzetközi Eucharisztikus Kongresszus emlékérméi és (a pandémiára emlékeztető) egy szájmászk került még elhelyezésre a speciális üvegtartóban, amelyet légmentes lezárás után egy rozsdamentes acélhengerbe foglaltak. Az új idő kapszulát a prímás személyesen áldotta meg és zárta le viaszpecsétjével a főszékesegyház búcsúnapján, augusztus 15-én. Azóta a bazilika káptalani sekrestyéjében várta beköltözését jövőendő lakóhelyére.

A kereszt rézborításának visszaépítésével időszerűvé vált a henger végső elhelyezése. A folyó munkálatok üteméhez alkalmazkodva, viszonylag gyorsan került kijelölésre az időpont. A behelyezést megjelent Völner Pál államtitkár, a térség területi képviselője, valamint Hernádi Ádám esztergomi polgármester is.

Elsőként a felújítás építészvezetői és a Főszékesegyházi Plébánia kormányzója, Török Csaba mentek fel a kupolakereszthez, ahová biztonságos fadobozban szállították a kapszulát. Amíg a vendégek érkeztek, megtörténtek az előkészületek. Végül a *Miatyánk* és az *Üdvözlégy*, *Mária* imádságától kísérve, a Magyarok Nagyasszonyának, Szent Adalbertnek és Szent István királynak a közbenjárását kérve került elhelyezésre a kereszt függőleges szárában az új idő kapszula, több mint száz méteres magasságban.

Török Csaba plébániai kormányzó megáldotta a tartó szerkezetet, majd a jelenlévők elénekelték a Boldogasszony Anyánk kezdetű ősi éneket, a bíborosi irat lelkületével imádkozva Magyarországiért, édes hazánkért és keresztény közösségünkért.

Az elkövetkezendő hetekben az egész acél vázszerkezetet beborítja a rézfedés, és megkezdődik a szédítő magasságban a kereszt aranyozása. Jele ez megváltásunknak és hitünknek, ahogyan jelképe Krisztus melletti elköteleződésünknek és reményünknek, hogy az új idő kapszula s az azt magába foglaló kupolakereszt üzenete eljut majd az utánunk következő nemzedékekhez.

Forrás: Esztergomi Nagyboldogasszony- és Szent Adalbert-főszékesegyházi Plébánia
Fotó: Völner Pál Facebook-oldala

Világkiállítás

A Szentszék is jelen van Dubaiban

A Kultúra Pápai Tanácsa sajtóközleményben adta hírül október 1-jén, hogy a Dubaiban megrendezett és szeptember 30-án ünnepélyesen megnyitott világkiállításon a Szentszék saját pavilonnal vesz részt. Az expó főtémája: *Összekötni az elméket, jövőt teremteni; három altémája: lehetőség, mobilitás, fenntarthatóság.*

azt hangsúlyozza, hogy fontos a biztos alapon nyugvó kapcsolatok építése népek, kultúrák, vallások között.

A pavilont a Kultúra Pápai Tanácsa munkatársa, Tomasz Trafny tervezte, aki Giuseppe Di Nicola műépítésszel működött együtt az arculat kialakításában. Megtekinthető többek között Giotto az assisi bazilikában látható freskójának reprodukciója: Ferenc a szultánnal találkozik; egy videóinstalláció; valamint a 2019-es abu-dzabi nyilatkozat díszes kiadású példánya, angol és arab nyelven.

Mindemellett láthatók a pavilonban Michelangelo *Ádám teremtése* című festményének reprodukciója és a svájci gárda egyenruhái is.

A megnyitón jelen volt Gianfranco Ravasi bíboros, a Kultúra Pápai Tanácsának elnöke. A Szentszék napját 2022. március 19-én ünneplik majd.

A jövő év március 31-éig tartó, Expo 2020 Dubai nevet viselő rendezvényen a Szentszék pavilonja esztétika, tudomány és hit találkozását teszi lehetővé és jeleníti meg, a testvériség, valamint a kultúra és a vallásközi párbeszéd jegyében. Szimbólumként két történelmi találkozás szolgál: Szent Ferenc és Malik Al-Kāmil szultán nyolcszáz éve történt találkozása és Ferenc pápa 2019-es találkozója Ahmad et-Tajjebbel, az al-Azhar főimámjával.

A Szentszék fontosnak tartja, hogy jelen legyen az első, muzulmán többségű közel-keleti országban rendezett világkiállításon. Pavilonjának témája – Elmélyíteni a kapcsolatokat –

A kiállításon néhány értékes kézirat eredetijét is bemutatják a Vatikáni Levéltár gyűjteményéből: Theon Alexandrinus munkáját, egy arab nyelvű fordításrészletet a 9. századból; Leonardo Pisano *Liber Abbaci* című munkáját, mely bevezette az arab számjegyeket a nyugati kultúrába; Tomás de Orta (1594) portugál csillagász megjegyzéseit a gregorián naptárreformra vonatkozóan.

A látogatókat ferences fiatalok fogadják és kísérik a szentszéki pavilonban. Akik személyesen nem tudnak Dubaiba utazni, egy applikáció segítségével látogathatják meg a kiállítást.

Összeállította és angolból fordította: Bodó Márta
Forrás: Romkat.ro
Fotó: VaticanNews

Visszaszálltak az angyalok az egri bazilikára

Visszakerültek méltó helyükre az egri bazilika kerubszobrai szeptember 30-án. A két angyalalak teljesen megújult, ennek részleteiről Rudolf Mihály építész, a kivitelezést lebonyolító Hadas Műterem Kft. vezetője számolt be a HEOL Heves megyei hírportálnak.

Mint azt Rudolf Mihály a HEOL-nak elmondta, a hét másik szobor csak restaurálásra esett át, azonban az angyalokat újraformázták.

A Marco Casagrande olasz szobrász által készített eredeti, ember nagyságú angyalpáros a főszékesegyházban látható. Ezek alapján készültek a szob-

rok száznyolcvan évvel ezelőtt, és most is.

Egy év alatt faragta őket Törökországból származó édesvízi mészkőből a Munkácsy-díjas Baráz Tamás szobrászművész csepeli műhelyében.

Hazánk második legnagyobb templomát (melynek

külső hossza 93, belső hossza 80 méter, szélessége 33 méter, a nagykupola magassága 45 méter, két tornya pedig 54 méter magas) közel két esztendeje állványozták fel, a nagyszabású felújítási munkálatok kívül-belül zajlanak. A tervek szerint 2022 őszére fejeződhet be a főszékesegyház teljes külső és belső rekonstrukciója, amelyet két ütemben valósítanak meg.

Forrás: HEOL
Fotó: Nemes Róbert

